

МАКЕДОНСКИ ГЛАС

GODINA XI. 2003.
LISTOPAD-PROSINAC
ОКТОМВРИ-ДЕКЕМВРИ
ЦЕНА 5 кн

36
БРОЈ

ISSN 1333-7769

Среќна нова 2004 и честит Божиќ

10 ГОДИНИ НА "МАКЕДОНСКИ ГЛАС"

Александар Толнауер се обратува на присутните

Измина една деценија од појавата на нашето списание "Македонски глас". Десет години презентирање на македонската национална култура, јазикот и духовноста во овие простори, во нашата втора татковина Хрватска. И со таа мисла е припремена и прославата на овој важен јубилеј.

На 12-ти декември 2003 година во Новинарскиот дом во Загреб се собраа оние кои ја иницираа идејата и сите оние кои овие десет години пишуваат и читаат "Македонски глас", за да се видат и да го поздрават неговиот десети роденден.

"Не стој Доне, Донке . . не гледај ме . . ." беа првите милозвучни поздрави за сите присутни гости. Тоа беа гласовите на вокалната група на Операта од Хрватското народно казалиште под водство на баритонот Сотир Спасевски. А хрватската "Ој, ти вило, вило Велебитска. . ." беше одзив за познатите пријателски односи меѓу два народи.

Секретарот на Заедницата, Никола Гроздановски кој ја водеше програмата прво го повика претседателот на Советот на националните малцинства Александар Толнауер да се обрати на присутните.

"Osobita mi je čast i zadovolstvo pozdraviti vas u ime Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske u povodu desete obljetnice izlaženja glasila vaše Zajednice. Zaštita i položaj nacionalnih manjina središnja su pitanja političkog razvoja i stupnja demokracije pojedine zemlje. Ostvarenje prava nacionalnih manjina podrazumijeva njihovu integraciju u hrvatsko društvo, ali i osobitost njihovog manjinskog identiteta. Nacionalne manjine unutar hrvatskog društva ostvaruju svoja prava, razvijaju svoj identitet, kulturu, jezik, pismo, vjeru i vezu s državama matičnih naroda.

Savet za nacionalne manjine je ono tijelo koje je Ustavnim zakonom preuzelo odgovornost u području financiranja, informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Zahvaljujem Zajednici Makedonaca na izuzetno dobro suradnji i čestitam 10. obljetnicu izlaženja glasila "Makedonski glas" - nagласи претседателот на Советот Александар Толнауер.

"Изразувам голема желба што присуствувам на овој јубилеј, од сè срце ја девам радоста со вас. Значењето на "Македонски глас" се состои во тоа што е конкретен производ, останува писана трага и нашите потомци ќе се гордеат со него. Од демократските промени во Македонија дури во 1994 година излезе нов весник "Дневник", а вие една година порано, во 1993, излеговте со своето списание "Македонски глас" и на тоа ви упатувам искрени честитки", се обрати македонскиот амбасадор Махи Несими.

Сејфиќ Бахрија во името на Уредот за национални малцинства при Владата на Република Хрватска ги поздравиле гостите и нагласил дека во овие десет години на Заедницата се дозначени знатни материјални средства за негување на македонскиот идентитет во Република Хрватска.

Првиот главен уредник на "Македонски глас" Огнен Бојациски видно возбуден им честита на сите оние кои овие десет години го следат нашето списание. Тој посебно нагласил, има многу заслужни поединци Хрвати кои ја претставуваат македонската култура, а меѓу нив најпознат е Мирослав Крлежа кој во Југословенската енциклопедија ја има претставено Македонија со близу 1200 единични појмови.

Претседателот на Заедницата Илија Христо-дулов ги поздравиле гостите и сите присутни и истакнал дека поединци имаа желба да се створи едно списание кое на мајчин јазик ќе ги информира за работите на Заедницата и животот на Македонците во Република Хрватска.

Една група ентузијастички успеа да ја реализираат таа идеја и пред 10 години се појави првиот број на "Македонски глас" печатен во Скопје.

Во името на Заедницата се заблагодари на сите досегашни редакции на "Македонски глас", на сите оние кои со голем труд ги пратеа активностите на македонските културни друштва и за тоа ги информираа своите читатели, Македонците и нивните пријатели.

Борислав Павловски еден од носителите на нашето списание се обрати на гостите и рече: "Jubilej govori o vezama između moje domovine Hrvatske i Makedonije, domovine moga oca. Nacionalne manjine predstavljaju poseban čimbenik ovoga društva, a "Makedonski glas" svjedoči o toj činjenici. Čestitam svim članovima uredništva koji su ovih 10 godina gajili makedonsku i hrvatsku riječ u našem glasilu".

Повторно се разлеаа хрватските и македонските песни "Мируј, мируј срце моје", "Болен ми лежи Миле Поп Јорданов" и "Зурлите трештат на сред село".

Посебен аплауз измамија баритонот Сотир Спасевски во пратка со флаута на неговата ќерка Донка кој од срце ги исполни саканите песни "Лихнида кајче веслаше" и "Билјана платно белеше".

Главниот уредник Благоја Јовановски се заблагодари на сите членови на досегашните редакции.

За посебни заслуги за десетгодишната реализација на "Македонски глас" кој ја афирмира Заедницата на Македонците, на организации, друштва и поединци се доделија благодарници.

Прославата продолжи со спомени на досегашната работа и со закуска.

М. П.

Благоја Јовановски

ДА СЕ ДРУЖИМЕ И СОРАБОТУВАМЕ

Драги наши читатели,

Ви благодариме на многубројните честитки за јубилејот на "Македонски глас" и за новогодишните и божиќните честитки.

Зад нас е уште една година која ќе ја паметиме како година на јубилеи и многу квалитетни и разновидни програми на Заедницата на Македонците во Република Хрватска и другите македонски асоцијации. Ќе го паметиме пред сè достоиното одбележување на стогодишнината на Илинденското востание и македонската државност како и стогодишнината од смртта на Гоце Делчев. Со задоволство ве потсетувам на прославата на првите десет години на Македонски глас. Се случил и неколку средби и настани за долго паметење.

Имено, средбите на Македонците од Хрватска со претседателот на Република Македонија Борис Трајковски и на Република Хрватска Стипе Месиќ, многубројните средби со македонски и хрватски културни, друштвени и политички работници. Секако треба да ги споменеме и средбите со новиот амбасадор на Република Македонија во Република Хрватска, Махи Несими како и со нашиот стален свештеник, отец Кирко Велински. Од многуте настани и манифестации ќе ги споменеме: одбележување на 8-ми Септември Денот на државноста, 11-ти Октомври Денот на антифашизмот во Македонија, VI-та Манифестација на културното творештво на националните малцинства во Хрватска. Традиционална македонска христијанска вечер во Загреб, Македонска вечер во Пула, Загреб и Ријека, Денови на македонската култура во Пула, Загреб и Осиек, VI Денови на Браќата Миладиновци во Гаково, Рацинов ден, одбележување на 40 годишнината од земјотресот во Скопје, приредени се многу изложби, концерти, книжевни средби, промоции на книги, предавања, филски проекции, учество на разни манифестации и низа други активности за кои пишувавме во минатите броеви на Македонски глас, а беа забележани во хрватските и македонските медиуми.

Како важен настан во 2003 година се избориле за националните малцинства во Република Хрватска. Формиран е Совет за националните малцинства на

Република Хрватска. За секоја пофалба е и активноста на Хрватското - македонско друштво од Загреб, кое со разновидни програми ја одбележи десетгодишнината од основањето. Не треба да се забораваат и активностите на МПЦО од Загреб, Сплит, Пула и Ријека.

Во 2004 година Заедницата на Македонците во Република Хрватска и другите македонски асоцијации планираат разновидни и занимливи програми. Во прв план се програмите за одбележување на значајните јубилеи. Најзначаен јубилеј е одбележувањето на шеесет годишнината на АСНОМ. Сите досегашни традиционални манифестации се планираат да се одржат и во 2004 год. За прв пат се планира да се одржи семинар за македонски јазик во летниот период во Хрватска. Ако сакаме да го сочуваме нашиот национален идентитет и нашиот јазик не треба да ги забораваме предците и корените на јазикот. Како рече Великанот Блаже Конески:

"Татковината ни е до каде што ни е јазикот".

Нека Новата 2004 година донесе повеќе, мир и благодет и повеќе да се дружиме и соработуваме со меѓусебно уважување и почитување.

Со тие желби и нада во подобра иднина на сите наши читатели Редакцијата на Македонски глас им ја честита Новата 2004 година и им посакува весел Божиќ. ХРИСТОС СЕ РОДИ!

NOVOGODIŠNJA ČESTITKA PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE

Poštovane građanke i građani Hrvatske,

Kraj godine je vrijeme svođenja računa, vrijeme analiza, prilika za vrednovanje proteklog razdoblja, ali i vrijeme za planiranje budućnosti. Dva su događaja obilježila proteklu 2003 godinu. Izbori za Hrvatski sabor u studenom i predaja hrvatske aplikacije za članstvo u Europskoj uniji u veljači.

Prošli su izbori pokazali kako je Hrvatska na dobrom putu. Građani, a i političari, prihvaćaju promjenu vlasti kao dio demokratskih procesa u društvu. Demokracija je proces. Demokracija je ciklička promjena stanja. No u isto vrijeme - demokracija je stabilnost jer upravo spoznaja o promjeni, tjera nas - političare - da budemo dobri u onom što radimo - jer ćemo u protivnom biti promijenjeni. U demokraciji političari shvaćaju da su zamjenjivi i da im je zadatak služiti biračima, a ne vladati njima.

Ja sam uvjeren da svi oni koji sudjeluju u političkom životu naše zemlje, bili na vlasti ili u opoziciji, i bez obzira na stranačku pripadnost - dijele jednake strateške ciljeve.

Ne moram ih posebno isticati - oni su svima poznati - priključenje Europskoj uniji i NATO savezu.

Hrvatska je predala molbu za članstvo u Europskoj uniji i pritom se obvezala ispuniti uvjete koji su pred nju stavljeni. Vjerujem kako svi vrlo dobro znamo te uvjete: ispunjenje međunarodno preuzetih obveza, reforma pravosudnog sustava, poštivanje ljudskih i manjinskih prava. Hrvatska si naprosto ne može dopustiti da te obveze ne ispuni, a ja sam duboko uvjeren da će nova hrvatska vlada nastaviti na tom putu ispunjavanja obveza.

Ništa novog neću reći, kažem li kako te uvjete ne ispunjavamo samo reda radi ili samo zbog Europe i međunarodne zajednice. Te uvjete ispunjavamo prvenstveno zbog sebe samih.

U vremenu tranzicije, u razdoblju kada se sve vrijednosti preispituju, stari sustavi prestaju vrijediti, a novi se još nisu uspostavili - život građana nije lak. No, sustav vrijednosti koji proizlazi iz poštivanja uvjeta koje pred nas postavlja Evropa garancija je da će i hrvatski građani živjeti u zemlji gdje se poštiva rad, u kojoj se zakoni primjenjuju na sve jednako, u zemlji u kojoj ćemo druge i drugačije prihvaćati s razumijevanjem.

Poštovane građanke i građani Hrvatske, želim da se u novoj 2004. godini sve ono za što smo se zalagali i na čemu smo radili u proteklom periodu počne osjećati i u vašoj svakodnevici, da se pozitivni statistički trendovi osjete na vašem standardu, da naše dugo sanjane i konačno otvorene autoceste donesu gospodarski prosperitet svim dijelovima Hrvatske, da svakome građanu Hrvatske radno mjesto, bolnica, sud, vrtić ili škola budu, za sve jedna.

Želim vam puno sreće i zdravlja u nadolazećoj 2004.

NOVOGODIŠNJA ČESTITKA NA ПРТСЕДАТЕЛОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Претседателот на Македонија Борис Трајковски по повод новогодишните и божиќните празници упати честитка до граѓаните на Република Македонија со желба во Новата година сите заедно да зачекориме во подобра иднина со меѓусебно уважување и толеранција.

"Најважна обврска во 2004 година е да се работи на нов развоен циклус, што ќе ја потисне апатијата и ќе го врати апатизмот и правото на надеж кај обичните луѓе", се вели во честитката од претседателот Трајковски.

"Неопходно е државното раководство да направи стратегија за излез од економската криза, бидејќи високата стапка на невработеност и бесперспективноста на граѓаните се најголемите закони за стабилноста, просперитетот и евроатлантската интеграција на Република Македонија", порача Трајковски.

"Испраќаеме година во која Република Македонија потврди дека излегува од последната фаза на своето постконфликтно стабилизирање. Во 2003 година ја испративме последната воена мисија, што е знак дека сме подготвени во целост да ја гарантираме стабилноста на државата и мирот на сите нејзини граѓани".

Според Трајковски, најголемиот доказ дека Македонија се враќа во нормален колосек е ставот на сите политички субјекти во земјата во наредните месеци да се поднесе барање за членство во Европската унија, што е потврда оти и власта и опозицијата се определени за европска иднина на Македонија.

Стјепан Месиќ и Борис Трајковски

БОЖИКНО ПОСЛАНИЕ НА ПОГЛАВАРОТ НА
МАКЕДОНСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА

Г.Г. СТЕФАН: МАКЕДОНСКИОТ НАРОД ЖИВЕЕ СО СВОЈАТА ЦРКВА

Архиепископот Охридски и
Македонски г.г. Стефан

Возљубени поклоници пред Богомладенецот. Божик е! Небеските ангели ти се служители Божји и заштитници на сите луѓе на Земјава, први го прославија раѓањето на Богомладенецот, пеејќи ја химната на љубовта и мирот: "Слава во вистините на Бога, а на земјата мир и меѓу луѓето добра вилја" (Лука 2,14). Тие го воспеваат сеопштиот мир и на Небото и на Земјата-зашто во тело се роди Синот Божји. Бог стана човек заради нас луѓето и заради нашето спасение! Пееја ангелите, зашто преку Богораѓањето ја добивме и мајката на сите мајки, онаа што ги соедини Небото и Земјата - Пресветата и Пречиста Дева Марија, Богородица!

Со раѓањето на Богомладенецот Исус Христос се обнови единството на човештвото со Бога. Започна спасението, зашто дојде ветениот Месија, кој ги зеде врз себе гревовите на светот-за да го спаси светот! Дојде, но светот не го позна, зашто на светот повеќе му омиле темнината, отколку светлината. Светот како да не сакаше спасение. Спасителот се роди во "исполнето време" (Гал. 4,4.), кога од Небото, засдно со Отецот и Светиот Дух, виде дека човештвото пропаѓа во сопствената немоќ, и дека самото не може да се спаси. Но, луѓето на Земјава тогаш не разбраа, а и до денешен ден многумина не сакаат да разберат и да увидат дека спасението доаѓа само од себе, Боже наш!

Господи, чекаа и со вера се надеваа и нашите прадедовци уште од времето на твојот апостол Павле; чекаа нашите дедовци и татковци во времето на свети Климента. Но, дури и од тие кои за православни се именуваа и на тебе се повикуваа, од нив доживуваа

само ропства, војни, нови распнувања, нови егзодуси. Сето тоа го претрпевме токму од тие коишто, божем, во твоје име доаѓаа во Македонија, и кои, пак во твоје име - сакаат да не распарчуваат!

Пред овој твој роденден по Тело, го доживуваме можеби и најлошото и најболното искуство. Државата, која уште од предапостолско време ја имаа нашите предци, на која се врати славата и во времето на царот Самоил, а во времето на Карев, којашто со АСНОМ ја издигнавте над пепелта и огнот, па на дел од Македонија засветли пред народите, таа држава која на референдум по најмирен и најблагословен пат и начин возобновивме, ете, таа наша држава, која ја откупивме со неброени свети саможртвени маченици, денес некои сакаат да ни ја разнебитат. А таа е наша, зашто ти ни ја даде, оти сме твои, Господи! А, ете, и Црквата, нашата света Македонска православна црква, се обидуваат, спротивно на твојата волја, пак да ни ја дробат, и раздробуваат, оспорувајќи ѝ го автокефалното достоинство!

Живееме со својата света Црква, и ќе продолжиме да бидеме тоа што сме од памтивек! И не само овде во Татковинава, туку народ Божји, православни Македонци, сме и кога сме распрнати по сите страни и меридијани. Ти, Господи, секогаш и секаде најмногу си со нас и во нас! Црквата која ти ни ја даде преку проповедта на апостол Павле и дејноста на свети Климент, таа Црква - Црквата на Јустинијана и Охрид, и на цела Македонија, Црквата која им беше Мајка родилка и на сите цркви на Балканот до големата Русија, таа твоја Црква, која со векови страдаше - еве, и денес го доживува

твоето распятие, дури и во деновите на твојот роденден!

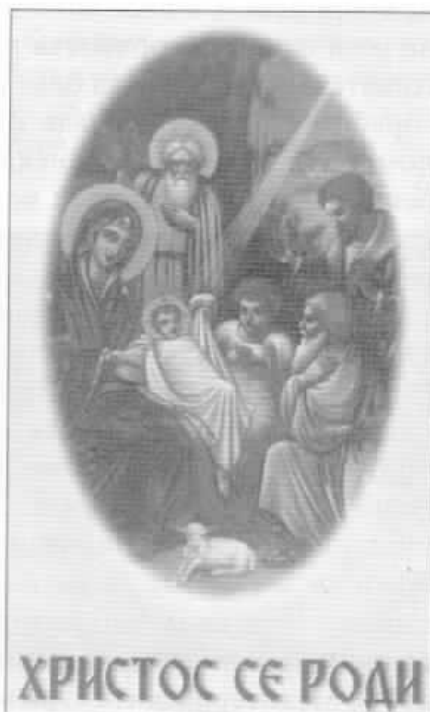
Возљубени чеда во Господа,

Вие што живеете во татковинава, а и вие што сте низ целиот свет"додека ја имате Светлината, верувајте во Светлината, за да бидете синови на Светлината (Јован. 12, 36)

И не плашете се! Со нас е Господ - Христос се роди!

Нашата света Македонска православна црква и денес на дело ја посведочува следбата на Богомладенецот! "Ние ја познаваме љубовта која Бог ја има кон нас и поверуваме во тоа дека Бог е љубов, и дека оној, пребива во љубовта, пребива во Бога, и Бог во него" (1. Јов. 4, 16). Затоа, да се радуваме и да воскликнеме:

Христос се роди!

ХРИСТОС СЕ РОДИ

МАКЕДОНСКИОТ АМБАСАДОР ВО РИЕКА

Македонскиот амбасадор во Република Хрватска Махи Несими, на 19 септември 2003 год. ја посети Ријека. Посетата ја започна во Приморско-горанската жупанија каде беше примен од жупанот Златко Комадина. Оваа прва службена посета во Ријека на новоименованиот амбасадор на Република Македонија беше пропратена од риечките медиуми со голем интерес. Во разговорот кој се водеше меѓу жупанот и неговите соработници се истакнати хрватско-македонските односи кои се на завидна висина. Јако добро соработуваме со македонското национално малцинство и ги потпомагаме во своите оквирни можности, но не сме премногу успешни во стоконните размени, увозот на стоката од Македонија е во вредност од 3,5 милиони долари, а извозот од вашата земја е десет пати помал, ова го истакна жупанот Комадина.

Амбасадорот Несими му заблагодари на жупанот на приемот, и рече дека е ова прв негов настап надвор од Загреб. Хрватска и Македонија имаат исти амбиции - да влезат во НАТО пакт и во Европската унија. Бидејќи сме во стечените околности, земји кои се останати надвор од ЕУ и што припаѓаат во иста регија, кои подоста имаат исти проблеми, а посебно ставаме нагласок на регионалната соработка и сметаме како Хрватска би можела да биде носител на таа соработка. Несими додаде како пред 13-те поминати години стопанската соработка беше шест до седум пати поголема и дека сега постојат реални услови за нејзиниот развој.

Во Градското поглаварство на град Ријека Несими го прими градоначелникот Војко Оберснел со своите соработници, каде на обострано задоволство разговорите протекнаа во срдечна атмосфера. Посебно беше истакната дејноста на Македонското културно друштво "Илинден" во Ријека, кое е вклопено во сите свери на соживотот со своите сограѓани. Амбасадорот Несими на градоначелникот му пожели Ријека да ги добие Медитеранските игри во 2009. година,

Амбасадорот Махи Селими со домаќините

и истакна дека во своите ингеренции ќе стори сè што може да игрите се одржат во Ријека.

Амбасадорот Несими ја посети и Жупаниската стопанска комора на позив на претседателот Станковиќ, каде веднаш на почетокот после изменетите поздрави му е представен филм за жупанискиот стопански потенцијал, за развојот на ова подрачје, можностите кои македонските стопанственици можат да соработуваат со многу фирми, и можностите да се користи лучкиот потенцијал, како и многу други субјекти од овој богат хрватски крај. Посебно се истакнати можностите во кои грани се може да се соработува и да се нуди стоконна размена на: вино, лим, дрво, електро опрема, нафтни производи, опрема за сушење на овоштие, храна, и др.

Риечките бродоградилница се дефицитарни за работници заваривачи а кои ги има подоста во Македонија и се без работа. Претседателот на комората ја истакна улогата која во последните неколку години ја одигра МКД "Илинден" на здружување на стопанските комори, кои заедно со нив неколку пати претставителите на друштвото патуваа во Македонија.

Амбасадорот го пратеа членовите на МКД "Илинден", Христовулов, Давчески, Цветковски и Бачев.

В. Настески

МАКЕДОНСКИОТ АМБАСАДОР ВО ОСИЕК И ЃАКОВО

ДА СЕ ОБНОВИ ПРИЈАТЕЛСТВОТО МЕЃУ ОСИЕК И БИТОЛА

Средба со градоначалникот на Осиек

По повод отворањето на традиционалната културна манифестација IX Денови на македонската култура и одбележувањето на стогодишнината на Илинден и македонската државност, во Осиек на 9 и 10 декември 2003 година беше во посета амбасадорот на Република Македонија во Република Хрватска Неговата екселенција Махи Несими со сопругата. За време на својата прва службена посета во Осиек и Ѓаково, амбасадорот Несими имаше средби со жупанот на Осиечко-барањската жупанија г. Здравко Босанчиќ, со градоначалникот на град Осиек д-р Златко Крамариќ, со градоначалникот на град Ѓаково, инж. Зоран Винковиќ и со бискупот на Ѓаковачко-сремската бискупија г. монс. Марин Сракиќ. Во Ѓаково го посети и Спомен музејот на Ј. Ј. Штросмаер, а положи и венец на гробот на Ј. Ј. Штросмаер во ѓаковачката катедрала.

"Измеѓу Хрватска и Македонија нема отворени прашања а освен добрата културна

... со бискупот Марин Сракиќ

соработка би требало да се размисли и за продолжување на стопанската соработка која има големи потенцијали", изјави амбасадорот Несими на средбите во Осиек и Ѓаково. Тој предложи да се подобри стопанската соработка меѓу двете држави, заедничко инвестирање и настап на трети пазаришта, односно за поголема регионална соработка посебно на подрачјето на земјоделството.

Соговорниците се сложија дека освен одржувањето на добрите културни врски меѓу двете држави, потребна е широка стопанска соработка. Беше истакната и примерната активност на македонското малцинство и соработка во жупанијата.

... со градоначалникот на Ѓаково

Посебно сакаме да ја истакнеме изјавата на градоначалникот Крамариќ кој рече дека Осиек е отворен за соработка со македонските градови, изразувајќи желба да се обнови соработката на некогашните градови пријатели - Осиек и Битола.

Б. Ј.

Пред гробот на Ј.Ј. Штросмаер

МАКЕДОНСКИОТ МИНИСТЕР ЗА КУЛТУРА ВО РИЕКА

СРЕДБА СО МАКЕДОНЦИТЕ

Министерот за култура на Република Македонија Благоја Стефановски, за време на престојот на Министерската конференција на министрите за култура во Опатија, на 22 октомври 2003 год. го посети Македонското културно друштво "Илинден" од Риека. Претседателот Илија Христовулов го запозна министерот со работата на друштвото, со основните цели на друштвото; за очување на јазикот, обичаите и културните вредности. Посебно беа нагласени многу добрите врски и односи со градот и жупанијата.

Министерот Стефановски го искажа своето задоволство што ја посети Риека и што има можност да разговара со членовите на МКД "Илинден".

"Сакам да ја истакнам досегашната успешна соработка со Министерството за култура на Република Хрватска, на чело со министерот Антун Вујиќ, кој ги отвори патештата за соработка меѓу овие две држави. Се надевам дека и во иднина македонските културни работници повеќе ќе можат да гостуваат во Хрватска, а хрватските во Македонија" - рече Стефановски.

На крајот се заблагодари на хрватската држава за поддршката на македонското малцинство, како и на монс. Иван Девчиќ, за повременото користење на црквата "Св. Себастијан и Флоријан" на

Македонската православна црква, за пригодни благоденски црквени празници.

Во неформалното дружење со членовите на друштвото министерот одговараше на низа актуелни прашања врзани со состојбата во Македонија.

В. Н.

Илија Христовулов му врачува книга на министерот Стефановски

РАЗГОВОР

RAZGOVOR

Фабрицио Радини

ПРИМЕРНА ОРГАНИЗИРАНост, СОРАБОТКА И ЗАЕДНИЧКО ОДЛУЧУВАЊЕ

Во разговорот што го водевме со прочелникот на Уредот за националните малцинства во Истарската жупанија, проф. по социологија Фабрицио Радини рече:

"На оваа должност, се поаѓам веќе една година, но многу порано сум ја забележил и следел активноста на Македонците, како една од најорганизираните етнички заедници. Стегнав впечаток дека вашето МКД "Кочо Рацин" делува во сите градови на Истра. Вашите живописни народни носии, настани на солисти, групи и фолклорни ансамбли, како и многубројните гостувања на врвни музичари, писатели, ликовни уметници знатно ги обогатија културните содржини и

понуди на истарско подрачје. Освен тоа специјалните изложби: "Археолошките наоди на керамичките плочки", "100 години на Илинденот", "Изложбата на природните минерали" ја доближија Македонија до нас и ја осветлија со понови светла.

Македонците ги чувствувам како добро организирана етничка група, сложна во своите акции и активности, при што се чувствува несомнена слобода на изразот, мислењето и определбата". Проф. Фабрицио Радини ме праша: "Колку имате МКД во Хрватска?"

Откога му реков дека има шест (во Пула, Риека, Осиек, Загреб, Сплит и Задар) и дека се сите здружени во Заедницата на Маке-

донците во Република Хрватска, а постојат и МПЦО и Македонско-хрватско друштво, професорот Радини ми рече: "Единството и вашата организираност е тоа што ме восхитува. Во состојба сте во толку кусо време, без големи проблеми, да се организирате во целосна структура на изборниот систем од локалните градски самоуправни структури, преку жупаниските собранија, до републичките органи и во тоа сте меѓу првите во Република Хрватска".

Беше потакнато прашањето на отвореноста на нашето МКД "Кочо Рацин" кон припадниците на другите етнички заедници, за соработка на културно, спортската и други облици на соработка.

Заедничка е констатација дека МКД "Кочо Рацин" од Пула е отворено и spremно за соработка со сите етнички асоцијации, локалната самоуправа во градот и жупанијата, како и со соодветните служби во Република Хрватска и Република Македонија.

Р.Д.

ПРВ СОСТАНОК НА СОВЕТОТ НА МАКЕДОНСКОТО НАЦИОНАЛНО МАЛЦИНСТВО ЗА ГРАД ЗАГРЕБ

По конституирањето на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб во јули 2003 година долго време се чекаше за регистрација на истиот во Градското поглаварство. Решението за регистрација е донесено на 29-ти октомври, а на 14-ти ноември се одржа прв состанок на Советот.

Во дневниот ред беа уврстени неколку точки.

Од локалната самоуправа се бара исполнување на услови за работа на Советот, а тоа се простор, опрема и материјални сретства.

Во организација на Владата на Република Хрватска одржан е семинар за улогата на Советот и едуцирање на членовите за активностите кои следат.

Во пресрет на парламентарните избори се водеше расправа и донесен е заклучок со кој се препорачува на нашите членови да гласаат за малцинската листа која го претставува и македонското малцинство, а не за посебен кандидат.

Донесена е одлука за пристапка кон спогодбата за формирање на Координација на Советите од сите малцинства во Град Загреб.

На 10-ти декември, на Денот на човечните права во светот, формирана е Координацијата на Советите на националните малцинства во Град Загреб. Избрано е раководство. За претседател избран е Драгољуб Давид Орловиќ (од српското малцинство), а за потпретседатели Анастас Оцаклиевски (претседател на македонското малцинство), Дарко Шонц (од словенското малцинство) и Соња Зоричиќ-Турчиновиќ (еврејска општина во Загреб).

Членовите на Советот на Македонците од Загреб

Улогата на Координација на Советите е да се за сите малцински прашања настапува заедно и единствено во Советот за националните малцинства на Република Хрватска и пред пратеникот во Собранието на Република Хрватска.

Напомена: Нас Македонците во Собранието на Република Хрватска ќе не претставува д-р Шемсо Танковиќ од бошњачкото малцинство.

М. Паризоски

СИМПОЗИУМ

SIMPOZIJ

Во организација на Македонската академија на науките и уметностите на Република Македонија на 27, 28 и 29 ноември 2003 година во Скопје во просторите на Академијата по повод одбележувањето на стогодишнината од излегувањето на книгата "За македонските работи" од Крсте Петков Мисирков, се одржа меѓународен научен собир, за "Делото на Крсте Мисирков".

На научниот собир при МАНУ се повикани членовите на Академијата од Македонија и надвор од неа, како и придружните надворешни членови и научни соработници од многу земји во светот со кој Академијата има контакти и соработки. За ислустарија е да се напомене дека тие беа од: Албанија, Австрија, Бугарија, Велика Британија, Германија, Грција, Италија, Јапонија, Полска, Русија, Романија, САД, Словачка, Словенија, Србија и Црна Гора, Турција, Украина, Франција, Хрватска и секако од Македонија.

Собирот е организиран во работни пленарни седници, сесии и секции. Учесниците имаа можност да со своите предложени тематски предлози да настапат и да дадат осврт кон темата која е поставена, и да се определат за дискусии.

излегувањето на книгата "За македонските работи" активно учествуваше во својство на надворешен член при МАНУ од Република Хрватска.

Своето излагање го даде на одвоената секција за лингвистички, фолклористичко-етнографски, литературноисториски теми на 29 ноември со тематиката: "Путник" Петар Прерадовиќ како поетски аргумент на Мисирковата национално патриотска дејност.

За денес кога ја чувствуваме стогодишнината од појавата на книгата "За македонските работи" го имаме најсилното оружје в рака со кое може да се одбрани македонскиот литературен јазик, бидејќи сите оние што

МЕЃУНАРОДЕН НАУЧЕН СОБИР ПО ПОВОД СТОГОДИШНИНАТА ОД ИЗЛЕГУВАЊЕТО НА КНИГАТА ЗА МАКЕДОНЦКИТЕ РАБОТИ

Професор д-р сц. Горан Калогјера, на научниот собир по повод стогодишнината од

тврдат дека "македонската нација и македонскиот литературен јазик се производ на обични политички комбинации" можеме да ги упатиме кон Мисирков, како што Мисирков ги упатувал своите претходници.

Меѓународниот собир при МАНУ на емијентни стручни језикословци, лингвисти и литерати, со својот опус го потврдија непроценетиот труд на зачетникот на македонскиот литературен јазик, кој на визионерски начин ја напиша првата научно основана и аргументирано образложена македонска национално-ослободителна програма, прва книга на тогаш кодифицираниот современ македонски литературен јазик и правопис и истовремено прв аналитички поглед на величавиот историски илинденски чин на македонскиот народ, погледнат критички одвнатре, од човек што беше личен сведок и директен соучесник.

В. Н.

*Akademik
Goran
Kalogjera*

AKADEMIK GORAN KALOGJERA - ČETIRI DANA U SKOPJU NA POZIV MANU

Već prije godinu dana prihvatio sam poziv MANU da sudjelujem s referatom na simpozijumu povodom stogodišnjice Ilindenskog ustanka i tiskanja knjige "Za makedonckite raboti" Krste Petkov Misirkova. Premda Misirkov nije osoba kojom sam se u svojoj dvadesetogodišnjoj praksi bavljena makedonistikom posebno bavio, ostaje intrigantna činjenica da je ovaj makedonski lingvist, povjesničar, etnograf, folklorist i političar prvi preveo jednu hrvatsku pjesmu na prihvatljivu varijantu makedonskog jezika. Naime, Misirkov je za potrebe svog časopisa "Vardar" preveo pjesmu "Putnik" hrvatskog preporoditelja, romantičara i ilirca Petra Preradovića. To me zaintrigiralo da napišem jedan opsežniji rad, komparirajući ovu dvojicu budničara, koji su u pogledu jezika, odnosa prema narodu i državi imali dosta zajedničkih crta.

Kako se bližio 27. studeni, moje pripreme za Skoplje postajale su sve intenzivnije. Na prijedlog rektora Sveučilišta u Rijeci, akademika Rukavine trebao sam se sastati s čelnim ljudima Skopskog sveučilišta i utvrditi činjenično stanje naših odnosa nakon potpisivanja Ugovora o suradnji dvaju sveučilišta, skopskog i riječkog. Na putovanju mi se pridružilo dvoje ljudi, moja kći Mia, znanstveni novak na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Rijeci i gospodin Ilija Hristodulov, moj dugogodišnji prijatelj i suradnik, čelni čovjek makedonske zajednice u Hrvatskoj. Gospodin Hristodulov bio je u mojoj pridružbi kao prijatelj i suradnik Sveučilišta u Rijeci i čovjek koji je umnogome pomogao ugostiti prvog makedonskog predsjednika Gligorova na riječkom sveučilištu i ujedno znatno doprinio našem potpisivanju suradnje sa Sveučilištem u Skopju. Njegov put u Skopje rezultirao je brojnim radnim dogovorima u korist za sada izvanredne suradnje između Makedonije i Hrvatske. On me je također povezao sa određenim i istaknutim građanima Makedonije, koji me interesiraju kao potencijalni partneri na polju kulture, prosvjete, znanosti i politike. Putovanja avionom ne volim, tako da sam prije poletanja bio ponešto nervozan, no putovanje od jednog

sata bilo je u redu i sletili smo na skopski aerodrom. To je bio moj drugi susret sa Skopjem nakon skoro petnaestak godina. Skopje nas je dočekalo u magli i južini. Moj prvi susret s direktorom Agencije za iseljeništvo, gospodinom Mirče Donevskim, ljubaznim domaćinom i kako sam kasnije ustvrdio vrsnim intelektualcem i ugodnim sugovornikom. Smjestili su nas, mene i Mia u hotel Kontinental, jer su tamo boravili svi učesnici simpozija. Ilija je otišao na drugu lokaciju, no prije toga s ugodnim domaćinima ispili smo koktel dobrodošlice te se dogovorili za sutrašnji dan.

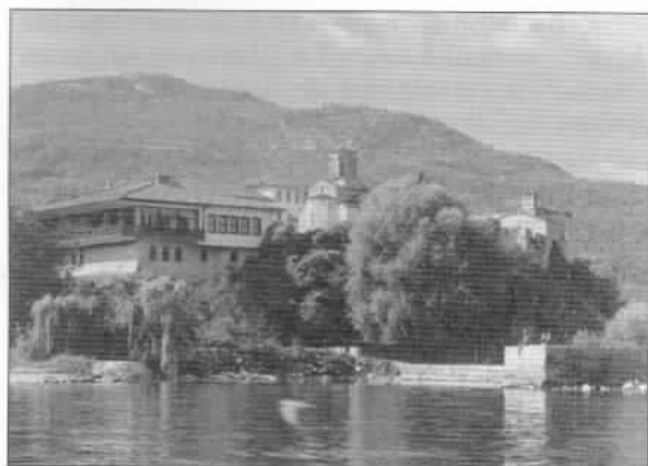
Sutradan, 27. studenog, prije odlaska na simpozij u zgradu MANU, Mia i ja pronašli smo taksistu koji nas jedno pola sata vozi Skopjem. Želja nam je bila steći prve dojmove o gradu u kojem ćemo boraviti četiri dana. S izvisine Vodna pada pogled na Skopje, dan lijep, sunčan, prvi dojmovi izvrsni. U Akademiji, nakon pozdravnih govora i uvodnog izvješća akademika Ristovskog sreo sam stare poznanike: predsjednika MANU, akademika Matevskog, akademika Ristovskog, akademika Todorovskog, ljude koji su najzaslužniji za moje primanje u članstvo MANU. Ponovno sam se susreo s prvim predsjednikom Republike Makedonije Kiro Gligorovim, koji me je ljubazno pozvao na poslijepodnevo druženje, što sam s zadovoljstvom prihvatio. Upoznao sam još neke čelnike makedonske vlade i kulturnih institucija, primjerice gospodu dr. sc. Jovanku Drugovac, direktoricu Instituta za makedonsku književnost, dr. sc. Jasminu Mojsievu Gusevu, također djelatnicu Instituta, koja nije gubila vrijeme, te mi je ponudila suradnju na njenom projektu. Tu je susret i s Jelenom Lužinom, mojom kolegicom iz naših studentskih dana, koja sada predaje na fakultetu dramskih umjetnosti. Ilija je preuzeo organizaciju drugog dijela radnog dana, tako da smo na poziv Ministarstva vanjskih poslova upoznali drage ljude djelatnike Ministarstva, a prilikom tog posjeta, susreli smo i bivšeg ambasadora u Hrvatskoj gospodina Serveta Avziu, u čijem smo društvu proveli ugodno poslijepodne. Razgovori šaroliki, o Hrvatskoj, o Makedoniji, zajedničkim prijateljima, obitelji i slično. Nakon druženja s bivšim veleposlanikom i njegovim kolegama Ilija me je odveo prema prostorijama u kojima je smješten kabinet gdje radi prvi Predsjednik Republike Makedonije g. Kiro Gligorov.

Ovaj je susret za mene imao izuzetan značaj. Gospodin Gligorov povijesna je ličnost, izuzetan čovjek,

mudar, komunikativan i vizionarskih sposobnosti. Vidim i osjećam da mu je drago što se ponovno vidimo nakon našeg prvog susreta u Rektoratu Sveučilišta u Rijeci. Teško je interpretirati razgovor s prvim Predsjednikom. On je čovjek koji zna slušati a kada govori, onda su to riječi velikog iskustva, značaja i osjećaja za makedonski aktualni trenutak. Nakon polsatnog ugodnog i informirajućeg razgovora zamolio sam Predsjednika za zajednički snimak, na što je on sa zadovoljstvom pristao.

Mia je napravila nekoliko snimaka, od kojih jedan danas stoji uokviren u mojoj radnoj sobi. Kraj dana provodimo uz obilnu večeru, gosti smo bili Predsjednikova kabineta. Hrana za bogove, jedemo i uživamo, potom smo se vratili u hotel.

Danas, 28. listopada je za mene i Miu bio je poseban dan. Agencija nam je zahvaljujući g. Hristodulovu organizirala put do Ohrida. Dobili smo vozača i automobil Vlade Republike Makedonije specijalno za tu prigodu, i krenili smo na put. Naš vozač gospodin Vlado više je nego ugodan suputnik, zanimljiv pripovjedač od kojeg smo doznali mnogo toga o krajevima kroz koje prolazimo. Ohrid nas je dočekaao u suncu. Nakon nezaobilaznog i nevjerovatno ugodnog gostoprimstva s tradicionalnom ponudom slatkog od smokava uz izvrsnu kavu, došao nam je profesionalni vodič Grada Ohrida kojeg je angažirala Agencija iseljeništa i krenuli smo u istraživanje Ohrida. Ono što smo vidjeli, Samuilov grad, baziliku, amfitatar, manastire sv. Klimenta i Sv. Sofije, arhitekturu samog grada, iskopine, dokazuju da je Ohrid grad spomenik, drugi Jeruzalem, baština neprocijenjive važnosti. S obzirom na moje knjiško poznavanje života i djela Sv. Klimenta, fizički susret s mjestom na kojem je živio, stvarao, odgajao predstavlja izuzetan doživljaj. Mia je neprestano snimala. Nastavili smo prema manastiru Sv. Nauma. U pola puta, naš ugodni vodič i vozač pronašao je zgodno mjesto za ručak. Spustili smo se uz samo jezero, voda bistra, vjetar je tamnio vodu, imao sam dojam kao da sam na Jadranu. Ručak izvanredan, po

Manastir Sveti Naum Ohridski

prvi puta sam jeo pastrvu iz jezera. Ljepota manastira Sv. Nauma je neopisiva.

U blizini Albanija. U daljini Grčka. Sjetih se Preradovića: Bože mili kud sam zašo! Odlučili smo se za povratak preko planine Galičice, želeći vidjeti i Prespansko jezero. Na žalost bio je smiraj dana, tama se polako spuštala pa Prespu više smo nazirali nego li vidjeli. No, i u takvim uvjetima čovjek može osjetiti ljepotu mjesta i jezera. Pri dolasku u Skopje otišli smo na otvaranje izložbe slika umjetnika iz dijaspore koju je otvorio gospodin Donevski. Ljubaznošću gospodina Seadina Đaferija, zamjenika direktora Agencije, pronašli smo vozilo i vratili se u hotel, umorni ali izuzetno zadovoljni.

Posljednji je dan simpozija. Čitao sam svoj referat s naslovom "Putnik P. Preradovića kao poetski argument Misirkovljeve nacionalne patriotske djelatnosti". Kolege čestitaju, ja sam zadovoljan dojmom svoga teksta. Nakon sesije brojni sastanci s kolegama i prijateljima. Ugodno časkanje s velikim pjesnikom Ganetom Todorovskim, izmjena knjiga i dogovor o suradnji s dr. Vasilom Tocinovskim, Jelenom Lužinom i mlađim kolegicama sa Instituta za književnost. Unatoč ljubaznom pozivu akademika Ristovskog na zajednički ručak, ipak smo se odlučili na šetnju Skopjem u društvu mlade prijateljice iz Kumanova i buduće lektorice na našoj makedonistici Natašom Krstevskom i gospodinom Donevskim. Podulju šetnju priveli smo kraju i otišli na zajednički ručak u gradsku Pivnicu, koji se uz ugodan i ležeran razgovor protegao do kasnih sati. Sutra je nedelja, dan odlaska.

Problem nedelje (30. listopad) bio je u tome što su trgovine zatvorene, tako da smo nastojali što korisnije utrošiti vrijeme do polijetanja. Otišli smo razgledati Kale, potom smo se vratili u grad, šetamo, ispijamo kave, ponešto i kupujemo. Ručamo u Kontinentalu i potom zračna luka. Vratili smo se dvomotorcem. Ilija me je stalno nasmijavao, premda nisam bio baš najsretniji zbog leta no nekako sam izdražao i nakon dva sata ugodnog leta ponovno smo bili u Hrvatskoj. Kao u Preradovićevoj pjesmi. Povratak Domovini je ipak najmiliji. No, neovisno o tome moja posjeta Makedoniji, gostoljubljivost koju sam osjetio, sva ispunjena očekivanja od g. Hristodulova koji si je zaista dao truda i pokazao se vrsnim profesionalcem u organizaciji i odličnim domaćinom, prijateljstva koja sam stekao i obnovio, potvrđuju moju odluku od prije dvadesetak godina kada sam se odlučio posvetiti izučavanju ovog naroda, njegove književnosti, povijesti i kulture. Bila je to vrlo dobra odluka koja je rezultirala odličnim rezultatima u korist oba naroda, hrvatskog i makedonskog. Nadam se ponovnom viđenju s dragim prijateljima u Rijeci ili Skopju.

Goran Kalogjera

VI МАНИФЕСТАЦИЈА НА КУЛТУРНОТО ТВОРЕШТВО НА НАЦИОНАЛНИТЕ МАЛЦИНСТВА ВО РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

Настап на Македонците

Организатор на овогодишната VI Манифестација на културното творештво на националните малцинства беше новооснованиот Совет за национални малцинства под покровителство на Владата на Република Хрватска.

Манифестацијата се одржа на 2 ноември 2003 година во Концертната сала "Ватрослав Лисински".

Учествуваа 17 сојузи, заедници, унии и културни друштва со над 600 учесници.

Министерот за култура Антон Вујиќ во името на претседателот на Владата Ивица Рачан ги поздрави присутните и нагласи дека националните малцинства ги премостуваат границите меѓу државите. Хрватска во однос на националните малцинства има висок стандард кога се работи за слободниот културен израз и за мултикултуралноста. Широчината на културното творештво тежи кон универзалноста во кое човекот и љубовта се на прво место.

Во името на Советот за националните малцинства во Република Хрватска присутните ги поздрави претседателот Александар Толнауер:

"Osobita mi je čast i zadovoljstvo što Vas večeras ovdje mogu pozdraviti u ime Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske, kao i u vlastito ime, te Vam zaželjeti dobrodošlicu i zahvaliti što ste se odazvali pozivu na našu VI. tradicionalnu manifestaciju: "Kulturno stva-ralaštvo nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj". Ovu manifestaciju po prvi puta organizira Savjet za nacionalne manjine, kao krovno tijelo svih nacionalnih manjina u suradnji s nevladinim udrugama nacionalnih manjina.

Положај и заштита националних манјина, jedno je od središnjih pitanja političkog razvoja te stupnja demokracije

pojedine zemlje. To pitanje, uz zaštitu ljudskih prava, određuje mjesto svake zemlje u međunarodnoj zajednici. Suvremeni politički odnosi u svijetu sve više pozornosti pridaju tim pitanjima. Time je pomaknuta granica koja odvaja unutarnju politiku od vanjske. Državna suverenost u pitanjima zaštite nacionalnih manjina sve se više približava međunarodnim standardima. Donošenjem Ustavnog zakona i potvrđivanjem temeljnih međunarodnih dokumenata o zaštiti nacionalnih manjina Republika Hrvatska svrstala se u sam vrh demokratskih država. Na taj se način postepeno osigurava integracija u zaštiti i razvoju kulturnog i nacionalnog identiteta pripadnika nacionalnih manjina primjerena demokratskim društvima. Samo dio etničkih prava kao što su informiranje, kulturni amaterizam i kulturne manifestacije ne ostvaruju se kroz redovne institucije sustava, već ih pripadnici nacionalnih manjina ostvaruju djelovanjem nevladinih udruga i ustanova.

Ostvarivanje prava nacionalnih manjina podrazumijeva njihovu integraciju u hrvatsko društvo, ali i očuvanje svih osobitosti njihovog manjinskog identiteta. Nacionalne manjine mogu ostvarivati svoja prava te čuvati i razvijati svoj identitet, kulturu, vjeru, jezik, pismo i vezu s državama matičnih naroda.

Na kraju, želim se zahvaliti Vladi Republike Hrvatske kao našem pokrovitelju, Vladinom Uredu za nacionalne manjine, koji nam je bio od velike pomoći u pripremi manifestacije, kao i svima koji su svojim radom pridonijeli da se večeras ovdje okupimo.

Željeći izvođačima uspješan nastup, sve Vas još jednom pozdravljam, vjerujući da ćemo svi zajedno provesti ugodno večer".

Заедницата на Македонците во Република Хрватска настапи со секциите на МКД "Крсте Мисирков" од Загреб и "Кочо Рацин" од Пула.

Распеани и разиграни ги исполнија песните "Елено, ќерко, Елено" и "Тргнало ми лудо, младо...", а играорците со завиден досег ората "Лесното", "Деветка" и "Делчевско".

Публиката не беше рамнодушна за нивниот прикажан културен аматеризам и убавите носии и ги награди со долг аплауз.

За нивниот успешен настап заслужни се и нивните водители: Вукашин Јовески, фолклор, Јасмина Јеловчан, пејачката група и Мирослав Јосиповиќ, инструменталната група.

На завршниот дел од приредбата сите учесници ја исполнија химната на Европската унија "Ода на радоста".

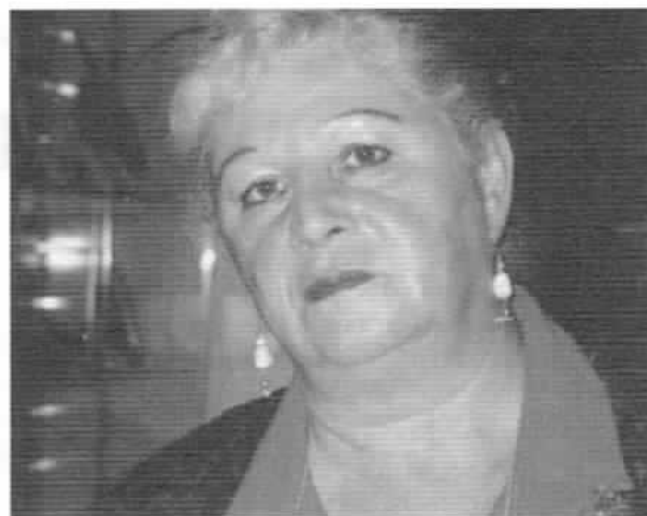
М. Паризоски

СЛАВИЦА САГАДИН ПРЕТСЕДАТЕЛКА ОД ОСНОВАЊЕТО НА ДРУШТВОТО

Од првата иницијатива основање на Македонското културно друштво "Кочо Рацин" во Пула, веќе девета година заредум за претседателка се избира госпоѓата Славица Сагадин. Како овие прашања се најчесто интригантни, се разбира, разговорот со претседателката го започнавме околу таа тема, но прво неколку зборови, со кои ќе ја претставиме Славица Сагадин: "Родена сум во Штип на 25 11 1947 година. По завршување на гимназијата, при крајот на 1964 година, го запишав Економскиот факултет во Загреб, кој во редовниот рок го завршив". Прашање: Од каде Ви е според Вашето мислење организационата способност и решителност? "Како дипломирана економиста со големо искуство работев во македонските представништва на транспортот и шпедицијата, од каде потекнува мојата некогаш и предозирани импулзивност и голема енергија со сеуште завиден коефициент на ефикасноста".

Во почетокот на деведесетите години доаѓа во Пула. Со организационо искуство од организирањето на Македонците во Загреб, каде несомнено, како обично самопрегорно се залагала, за што сведочи присуството на д-р Никола Гроздановски, Огнен Бојадиќски, сега починатите д-р Тома Прошев и Ангел Упевче на организационото собрание одржано пред девет години во Пула, во преполната сала на КУД "Матко Брајша Рашан" во Пула. Со тоа ја оствари намерата на организирање на Македонците во Пула и Истра. Дотогашната организациона работа од првото оснивачко собрание одржано во Валбандон, во куќата и дворот на фамилијата Гошеви, како и поздравните говори на споменатите и други присутни гости и го потврдија ремето и угледот стекнат во поранешните активности во Загреб, кои ни до денес не ги ставила под знак на прашање. Работата во друштвото ја ангажира во слободното време, но разбирањето на нејзиниот сопруг Златко со кого живее во Штињан и останатата бројна фамилија 2 ќерки и исто толку зетови, со 3 внуци и една внучка во возраста од 2 месеци до 12 години (сите живеат во Загреб) е за секоја почит.

На изборните состаноци неретки се остри дискусии, објективни критики и критизерства, особено на некои желни за "реваниш". Неколку

Славица Сагадин

пати изменивме комплетни претседателства и раководства, а кога доаѓа до изборот на претседателот со низа изговори, таа одговорна и тешка функција, секој ја отфрлува како лош лекар, тестото од рацете и најчести се зборовите: "Славица тоа го може, таа сите ги познава и успешно раководи". Се стекнува чувство, дека и кај нив некоја таква промена би предизвикала не достижна инспирација и тема, но затоа вероватно само во овие прилики и при постигнување на несомнени резултати, по што уследуваа и уследуваат признанија.

Претседателката Славица, скромно вели: "Без вас, јас сум само една жена, која здравјето секогаш не ја крепи, како би сакала, но и кога сум болна, мобителот, телефаксот, телефонот и е-меилот се тука за секој случај при раката". Да не стане ова ода кон една енергична жена и кај нас доаѓа до усогласувања на мислењата и ставовите и не ретко се завзема подобриот курс.

Основната цел и е кохезијата меѓу луѓето, со сите нивни физички и духовни компоненти, затоа е и поделбата на функциите на МКД "Кочо Рацин" и МПЦО "Св Јоаким Осоговски" чии претседател е Симеон инж. Јанев, се видно поделени, а насоките, акциите, просториите, телефонот, сметките и луѓето се исти, МКД "Кочо Рацин" и претседателката Славица по христијански ја делат "нафората" да ги нахранат бројните побарувања, и во последно време нерешените основни егзистенцијални прашања на финасирање на работата од МПЦО "Св Јоаким Осоговски" во Пула и организирање на духовниот живот во Истра, помеѓу доаѓањата на свештеникот од Загреб (порано од Скопје), дека и за тоа нужно е материјалното осигурување на основните организациони функции во припремите и разработката на споменатите.

Р.Д.

КОЧО РАЦИН - СПОМЕНИ НА ЗАГРЕБ И САМОБОР

Денот на Кочо Рацин оваа година се одбележа на 22 декември 2003 година во организација на МКД "Крсте Мисирков" во Културно информативниот центар во Загреб.

Приреден е рецитал за Рацинови денови со учество на студенти по македонистика од Филозофскиот факултет во Загреб и членови на МКД "Крсте Мисирков" под водство на Анастасија Цако Арежина.

Коста Солев Апостолов Рацин е роден на денешен ден, во Велес 1908 година во грчарско семејство. Збирката на песни "Бели мугри" е исцедок од животните услови на неговото време. Својот живот го завршува како партизан на планината Лопушник во 1943 година.

**"Како на вратот гердани, ниски камења студени
така на плешки денови, легнале па натежнале...
Денови ли се денови, аргатски маќи големи..."**

Социјална поезија, аргатски денови, само работа, работа...

"Пуст да е, пуст да би опстанал живот кучешки..."

Стално работа за други, за туѓи дворови, тоа е ситуација во Македонија пред Втората светска војна.

Рацин беше работник, ги штитеше работниците. Го теши мислата дека секаде има робови во светот, али еден ден ќе дојде слободата. Тоа е позив за промена на неправедниот свет и братството меѓу луѓето.

"На кантар студен со туч го мерат

**а можат ли да го измерат
нашиов тутун - нашава маќа**

нашава солена пот..."

"Не беше Ленка родена, за тија пусти тутуни

Тутуни жолти отрови, за гради - китки розови..."

Се гледа тагата, пот, крв - тутунот сè пие. Тој донесува болест - жолта гостинка - туберкулоза.

Во песимизмот и маќата заради општествените прилики, Рацин повикува на разбудување од сонот и очекува светли денови.

Целиот рецитал е со пратка на носталгична музика од кавали и чалгии во избор на Стевче Стојковски.

Рециталот го изведоа: Александар Јованов, Силвио Ивичиќ, Мирела Травар, Антоонија Ребриќ, Даниела Јованова-Ивановиќ, Ива

Рецитал за Рацинови денови со учество на студенти по македонистика од Филозофскиот факултет во Загреб и членови на МКД "Крсте Мисирков"

Гигорова, Ана Васунг, Никола Пети и Ива Назалевиќ.

Претседателот на друштвото "Кртсе Мисирков" Анастас Одаклиески ги поздрави гостите и ги истакна врските меѓу Рацин и Загреб и со Самобор.

Во списанието "Литература" во Загреб, во 1933 година се објавени делови од Рациновиот единствен роман "Афион".

Во Загреб, во 1936 година, тој организира Културно просветно друштво "Вардар", води политички полемики со тогашните властодршци, оспорувајќи ги нивните тези и докажува дека Македонија отсекогаш е Македонија, не е ни бугарска, ни српска, ни турска, ни богумилска, а луѓето што живеат во таа земја се Македонци.

Во 1939 година Рацин ја печати својата збирка "Бели мугри" во печатницата на Драгутин Шпулер во Самобор со несебична помош на хрватски антифашисти, интелектуалци, студенти и обични луѓе.

После печатењето на "Бели мугри" се враќа во Македонија. Се вклучува во партизанските одреди на народната војска на Македонија, каде што и трагично завршува неговиот живот.

На веста за смртта на Кочо Рацин, неговиот пријател, хрватски поет, Јуре Каштелан напишал: "Рацин загина, како борец да, али како поет никогаш, бидејќи поетите никогаш не умираат".

М. Паризоски

Dr. sc. Borislav Pavlovski

Prije nekoliko mjeseci, točnije: 27. ožujka 2003. godine, predložio sam, u kratkom dopisu, Kulturno-umjetničkom društvu "Krstje Petkov Misirkov" i Zajednici Makedonaca u Republici Hrvatskoj, drugačije (od dosadašnjega) obilježavanje "Racinovoga dana u Samoboru". Prijedlog je načelno (usmeno) prihvaćen, ali mi nije poznato je li prošao "administrativnu" proceduru do odobrenja. Pretpostavljam da nije, jer o tome svjedoči prošlogodišnje obilježavanje "Racinovoga dana u Samoboru". Uostalom: nikoga niti prozivam niti optužujem, jer taj svoj prijedlog sada znatnije proširujem a neke elemente izostavljam iz opravdanih razloga. Istodobno očekujem i sasvim određene reakcije koje će ga unaprijediti. Sudbinu ožujškoga prijedloga smatram samo epizodom u repertoaru kulturne politike i odnosa prema onima kojima bismo trebali vratiti dug.

A to je u ovom slučaju Kosta Apostolov Solev, tj. Kosta (ili Kočo) Racin, makedonski književnik iz prve polovice XX. stoljeća, koji je utemeljio modernu makedonsku poeziju. To je onaj

O "Racinovom danu u Samoboru" - ponovno!

Racin kojega je progonilo Redarstveno ravnateljstvo Banovine Hrvatske "zbog krivičnog djela" (sadržaja zbirke "Beli mugri"), a kad je uhitilo "pisca knjige" "Savelić Konstantina u zagrebačkoj Draškovićevoj ul. broj 5" zateklo ga je s "37 komada zaplijenjenih knjiga". Bilo je to u dobro poznatim političkim okolnosti iz prosinca 1939. u Kraljevini Jugoslaviji koje su prisilile K. Racina tiskati ilegalno, na makedonskom jeziku, svoju jedinu objavljenu zbirku pjesama: u Hrvatskoj, tj. u Zagrebu (stoji na naslovnici knjige) a stvarno u "Štampariji Dragutina Špulera u Samoboru" (kao što piše na posljednjoj nepaginiranoj stranici zbirke).

Taj se gradić s dugotrajnom poviješću otada pa do današnjih dana odnosi(o) s dužnom pozornošću i obzirnošću prema toj kulturnoj činjenici prvoga reda za Makedonce. Naime, Samoborci se ponose mnogočime u svojoj kulturnoj tradiciji, kao npr. staklarstvom, Listovim koncertiranjem u njihovom gradu, svojom glazbenom tradicijom uopće (sjetite se Ferde Livadića!), pučkim fašnikom, grobom Julije Primicove (Prešernove literarne heroine), bermetom, češnjovkama, izvanserijskim ugostiteljstvom i zanatima, ponosnim, radosnim i dobronamjernim stanovnicima. A u tom podugačkom nizu našlo se mjesta i za Koču Racina, čiju socrealističku brončanu bistu pomno

čuvaju na doista istaknutom mjestu u svom gradu (pokraj Gradskog muzeja). Pa kad Racin još uvijek stanuje na toj samoborskoj adresi (postoji i spomen-ploča na kući u kojoj je radila Špulerova tiskara!), trebalo bi sve te činjenice nekako funkcionalizirati, dati im novi sadržaj ali i novu formu, a to znači trebalo bi preurediti obilježavanje Racinovoga dana u Samoboru. Zainteresiranih za pisanje toga scenarija sigurno ima više od mojih i vaših očekivanja, ali uvijek je malo onih koji će planirano i ostvariti. Kako pripadam, bez lažne skromnosti, među one kojima je svojstveno nešto ostvariti, osmjelio sam se napisati nekoliko natuknica za mogući scenarij obilježavanja "Racinovoga dana u Samoboru".

Kao prvo, a bez obzira na dobro poznate književnopovijesne činjenice povezane s datumom rođenja, objavljivanja zbirke "Beli mugri" (Bijela svanuća, 1939.) ili smrti, predlažem da se Racin dan u Samoboru održava sredinom mjeseca svibnja. Višegodišnje iskustvo govori da je dosadašnji termin neprikladan zbog vremenskih (klimatskih) razloga (kiše, snijega, hladnoće, poledice, magle, sumaglice itd.), iako su samoborske vedute jednako zanimljive i lijepe, čak i ljepše, nekako lirskije, u takvim uvjetima. Razlozi promjene termina su pragmatične naravi. Uvjeren sam da će svim sudionicima i posje-

0 "Racinovom danu u Samoboru" - ponovno!

titeljima biti lakše i jednostavnije doći te boraviti u Samoboru po lijepom vremenu, a to je razdoblje u kojem se može računati i na uključivanje studenata u zamišljeni program (o čemu će biti riječi kasnije).

"Racinov dan u Samoboru" trebalo bi posvetiti predstavljanju jednog suvremenog makedonskog književnika (pjesnika, novelista, romanopisca, kritičara, esejista).

Izabranom piscu trebalo bi objaviti knjigu na hrvatskom jeziku (zbirku poezije ili zbirku novela, roman, knjigu kritika ili knjigu eseja). To je doista zahtjevan zadatak koji iziskuje promišljeni odabir literata i određena sredstva kojima bi se ostvario željeni cilj. Taj bi se cilj ostvarivao kroz Biblioteku Zajednice Makedonaca u Republici Hrvatskoj koju bi trebalo osnovati i sadržajno oblikovati jer bi morala služiti svim društvima i zainteresiranim pojedincima, što znači da ne bi bila jedino u funkciji spomenute manifestacije.

Protokol predstavljanja autora sastojao bi se od uručivanja odgovarajuće plakete ili medalje "Racinov dan u Samoboru - ANNO DOMINI ...", portreta izabranikovog književnog opusa, objelodanjivanja prevedenog djela, autorovog čitanja i razgovora sa zainteresiranima (prvenstveno mislim na studente).

Moglo bi se organizirati i gostovanje izabranog pisca, s istim programom, svaki puta u drugom hrvatskom gradu ili u više njih u kojima djeluju makedonska kulturno-umjetnička društva.

Ovaj program bi se mogao predstaviti studentima makedon-

Kočo Racin

skoga jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Filozofskom fakultetu u Zadru, Filozofskom fakultetu u Rijeci i na Pedagoškom fakultetu u Osijeku.

Knjiga i književnost morali bi biti u prvom planu te usklađeni s programima međunarodne suradnje Društva hrvatskih književnika, Društva hrvatskih pisaca i Hrvatskoga PEN-centra (ukoliko bi se radilo o članu Makedonskoga PEN-centra).

Boravak autora trajao bi tri dana u Samoboru i Zagrebu i narednih četiri u drugim hrvatskim gradovima.

Za ostvarenje ovakvoga programa trebalo bi osnovati višečlano Povjerenstvo "Racinovoga dana u Samoboru". U sastav toga Povjerenstva trebalo bi izabrati jednog člana Zajednice, jednog člana KUD "Krstev Petkov Misirkov" iz Zagreba, jednog člana KUD "Kočo Racin" iz Pule (nositelja književnikova imena) te dvoje hrvatskih stručnjaka za makedonski jezik i književnost. To Povjerenstvo predložilo bi Skupštini glavnog urednika Biblioteke ZMRH.

Zatim, trebalo bi osnovati Biblioteku Zajednice Makedonaca u Republici Hrvatskoj i imenovati njezinog glavnog urednika koji bi Skupštini predlagao priređivače određenih projekata a sam ih nadzirao i koordinirao.

Mogao bi se organizirati godišnji natječaj za najuspješniji studentski rad iz područja makedonskoga jezika i književnosti, a kao nagradu predvidjeti dodjelu stipendije za Seminar makedonskoga jezika, književnosti i kulture koji se održava u Ohridu tijekom kolovoza te simbolični novčani iznos (npr. 1000 kn).

Ta manifestacija mogla bi se prije završetka akademske godine iskoristiti za susret studenata makedonistike sa svih hrvatskih sveučilišta, pa bi upravo sredina svibnja (prije početka ispitnih rokova) bila najprimjereniji termin održavanja.

Financijski izvori trebali bi biti Ministarstvo kulture, Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo prosvjete i znanosti, fakulteti, gradski i županijski uredi za kulturu, donacije, sponzorstva te otkup / prodaja knjiga.

Središnji književni program moglo bi se obogatiti i drugim biranim sadržajima (izložbom knjiga, glazbenim koncertom, likovnom izložbom, specifičnom gastronomskom ponudom i sl.).

Očekujem od svih zainteresiranih da se uključe sa svojim primjedbama i prijedlozima u ovaj tek otvoreni projekt preustroja obilježavanja "Racinovoga dana u Samoboru".

S poštovanjem,

Dr. sc. Borislav Pavlovski

Опатија:

РАБОТИЛНИЦА ЗА НОВИНАРИТЕ НА МАЛЦИНСКИТЕ МЕДИУМИ НА ХРВАТСКА И СРБИЈА

Од 9 до 11 декември 2003-та година во Опатија се одржа Работилница за новинарите на малцинските медиуми во Хрватска и Србија. Насловена беше како "Слобода на уредувањето" а ја организираше Медија Миноритс Центре, под покровителство на СЕЕМО (Соутх Еаст Еуропеан Медиа организацион) и ИЦЕЈ (Центарот за образување на новинарите при Хрватското новинарско друштво).

Во богатата програма на трите дена на Работилницата учествуваа: Зденко Поп- РТС Нови Сад, Ивана Петрекиќ - Хрватска програма на Радио Суботица, Звонимир Перушиќ- Хрватска Рибеч - Њееклс, Дезе Ерег - Програма на маџарски јазик на РТВ Нови Сад, Џахид Рамадани - Радио Бујановац, Илдико Арпаси - програма на маџарски јазик на Радио Суботица, Мирослав Филиповиќ - Училиште за истраживачко новинарство, Петер Кокаи - Маџар Сзо Даилу, Енике Халасз - Програма на маџарски јазик на Мултирадио, Слободан Полиќ и Мирјана Живановиќ на Медиа Мониторинг Тeam, Оливер Вујовиќ - претставник на СЕЕМО, Гордана Виловиќ - Фридом Форум Либрару, Стјепан Маловиќ - професор на ИЦЕЈ, Метали Красиќи - Јехона магазин, Азра Кркалиќ - Јасмин, Марина Апостоловска-Вујаклија - Македонски глас, Милана Јелачиќ - ХР Агора, Сања Плеша - ХРТ Призма, Кристина Кријак - Драва тај, Илија Крнета - претседател на Зборот на новинарите на националните малцинства при ХНД, Диана Рамеша - Пријавец - Ла воце дел пополо, Антон Рехак - Једнота, Игор Канижај и Берто Шалај - Загребски универзитет и Срниша Таталовиќ - потпретседател на Советот на националните малцинства во Република Хрватска.

Темите беа неколкубројни и мошне интересни, а скоро сите се однесуваа на проблемите со кои се судруваат новинарите од малцинските медиуми и во Хрватска и во Србија. Ке споменеме неколку наслови на образложените теми: "Известување за различностите во југоисточна Европа" на Стјепан Маловиќ; "Положбата на малцинствата во Хрватска и Србија" на Срниша Таталовиќ, "Етичките аспекти врзани за известувањето на малцинствата" на Гордана Виловиќ; "Слободата на уредувањето и истражувачкото новинарство на примерот на маџарските медиуми" на Мирослав Филиповиќ; "Уредувачките ставови околу малцинското известување" на Енике

Опатија

Халасз; "Развојните и програмските искуства на Радио и Телевизија Нови Сад и општественото влијание на овој медиум на националните заедници во Војводина"...На секциите секој од присутните новинари говореше како работи и опстојува медиумот во кој работи, колку простор се отстапува за одредени малцинства, какво е влијанието на општествената заедница кон одредени малцински медиуми и други интересни нешта врзани за оваа специфична новинарска бранша. Кажано со еден збор - и во Хрватска и во Србија одвоен е доволен простор за скоро сите малцинства, а главна тенденција, која секако зависи пред се од материјалните средства, е нивно проширување, односно отстапување на подолг медијски простор или збогатување на графичкиот изглед на списанијата и весниците на малцинствата.

Како курозитет би споменала еден податок од анкетата што ја споведоа и обработија Игор Канижај и Берто Салај од Загребското свеучилиште под наслов "Како водечките медиуми во Хрватска известуваат за малцинствата". Имено, според нивното истражување за малцинствата најчесто се пишува без некои големи предзнаења за одредена група граѓани, а во бројните написи во таканаречените "црни хроники" информациите за македонското малцинство предначат по својот сензационализам.

Трите дена на Работилницата за новинарите на малцинските медиуми во Опатија миња и со пријатно дружење на нејзините учесници, при што беа разменети адреси за некои нови меѓудржавни соработки. Договорено е оваков собир да се направи и во оваа 2004 година, но по можност домаќин да биде Србија и Црна Гора.

Марина Апостоловска-Вујаклија

ДЕСЕТГОДИШНИНА ОД СМРТТА НА БЛАЖЕ КОНЕСКИ

ТАТКОВИНАТА НИ Е ДО КАДЕ ШТО НИ Е ЈАЗИКОТ

Изминаа десет години од тивкото заминување на големиот македонски поет, раскажувач, есеист, книжевен историчар, литературен научник, лингвист и преведувач, академик Блаже Конески, втемелувач на нашата литература - наука и култура, еден од великаните на овој век, кој како оригинален и неповторлив дух трајно и завешта на нашата литература високи достоинства. Животот го креираше со мудрост и со него го изврши она најважното, човековото: својот долг кон татковината. На Македонија и даде сè. Зад него остана достоинствена големина. Неговата ука беше да се шири македонската реч и да се кажува вистината за македонскиот човек. "Татковината ни е до каде што ни е јазикот" - рече Блаже Конески.

Во оригинал ги чита Словацки и Мицкјевич, како и Гете, Хајне и Шилер на германски, односно Пушкин и Есенин на руски. Работи како професор на Филозофскиот факултет. Во 1946 год. станува прв претседател на Друштвото на писателите на Македонија. Во 1950 година излегува "Македонски правопис со правописен речник" заедно со Крум Тошев, а една година подоцна излегува првиот дел од неговата "Граматика на македонскиот литературен јазик". Во 1954 год. се печати вториот дел од "Граматиката на македонскиот литературен јазик". Во периодот од 1958 до 1960 година Конески е ректор на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј". Во 1966 година се појавува мошне значајната "Историја на македонскиот јазик". Таа ги документира тезите за два јазични системи: бугарски и македонски. Во 1967 година станува прв претседател на Македонската академија на науките и уметностите. Кон оваа титула се придаваат и почесен член на академиите во Загреб, Белград, Сараево, Чикаго, Лоф. Добитник е на Златен венец на "Струшките вечери на поезијата".

Ова е само мал дел од круцијалниот и научен пат на Конески. Неговата литературна оставнина е посебно поглавје во кое ќе спомнеме дел: "Земјата и љубовта" (1948), "Песни" (1953), "Лозје" (1955), "Записи" (1984), "Места и мигови" (1981), "Послание" (1987), "Средбата со рајот" и "Црква" (1988), "Сеизмограф" (1989),

**Блаже Конески
бесмртен
деец на
македонското
културно небо**

"Небеска река" (1991) и непосредно пред неговата смрт "Светот на легендата и песната" и "Црн овен" (1993). Добитник е на бројни признанија и награди: "11 Октомври", "Браќа Миладиновци", "Ацо Шопов", "Хердеровата", "Скендер Куленовиќ", "Радиновото признание", "13 Ноември". Моќен творечки опус, кој само му прилега на ваков творец. Ретко кој бележи вакви успеси во својата кариера, како Блаже Конески. Затоа е голем, затоа е почитуван, затоа е бесмртен!

Почитувачите на делото на Конески воопшто не се штедеа во своите изјави за неговиот придонес не само во македонската наука, но и светската.

Ќе наведеме само еден мал дел спомени и изјави.

Анџело Финочаро од Италија:

- "Блаже Конески не е само филолог од големо значење, ами нежен, експресивен и благороден поет на својата земја. Неговата поезија ни ја открива Македонија... Нужно беше во Италија да се појави неговата "Везилка"-плетеница на националната историја. Оваа поезија небаре е израз на љубовта во сопствената земја и израз на довербата во иднината на таа земја. Блаже Конески е автентичен и медитерански поет".

Виктор Фридман, мошне емоционално го опиша познанството со Конески:

- "За мене Блаже Конески претставува не само голем македонски лингвист и писател, туку една од личностите што влијаеше најмногу на мојот живот".

Иван Доровски, од Брно, Словенија во 1994 година го изјави следново:

- "Блаже Конески е основоположничка личност на македонската лингвистика, книжевна историја, поезија и теорија на преводот.

Неговото име и огромно дело беше познато во светот како синоним на неговата родна Македонија".

Членот на ХАЗУ и МАНУ, *Далибор Брозовиќ*, за Блаже Конески рече: "Конески е за македонската култура тоа што е Данте во италијанската, Пушкин во руската или Прешерн во словенската поезија".

Најчестите критики и пофалби за делото на Конески се упатени од неговите блиски соработници и истомисленици. Така за него *Славко Јаневски* истакнува:

"...Конески на оваа земја ѝ даде се повеќе од сите што ја носеа во својата мисла, во својот стих, во својот сон. Зад него остана достоинствена големина... Тој никогаш не ќе е минато, секогаш ќе е сегашност! Тој е, меѓник на векот, наследник на Климента, Наума, Миладиновци, Прличев, Рацин, Марко Цепенков, го изврши својот долг кон својата татковина. За него татковината беше јазикот..."

Божидар Видоески, вака се изјасни за делото на Конески:

"Научната актива на академик Блаже Конески е необично богата, богата и по бројот на студиите, богата и по разнообразноста на тематиката што ја обработува, богата по обемот на научните области во кои суверено работи, богата по степенот на проникнувањето во суштините на третираните проблеми и по длабочината на мислата што ја изразува. Во научната работа Конески е мислител. Нема лингвистичко подрачје кое тој не го заседал".

За поезијата на Конески, *Георги Старделов* ќе каже:

"Поезијата на Конески е таа тиха реч, тој стивнат збор за тоа како татне луѓата на животот. И така како што настанал кај поетот, така таа бара и читателот да се настане во неа. Нејзиниот поетски категоричен императив би можел за тоа да гласи: човеку, погледај се, види се и спознај се себеси до дно! Не плаши се од

вистината за себе со која на дното на себеси ќе се воочиш, колку и таа да е горчлива, зашто вистински човек и вистински поет е оној кој може да дојде до вистината за себеси и неа да ја открие и рече! Јас го сторив токму тоа во својата поезија! Стори го и ти во неа! Само на тој начин ќе можеш поетски т.е. вистински човечки да домуваш во овој свет! Само на тој начин овој свет ќе стане твој дом; тој дом, Твоја поезија, а поезијата воопшто Твое битие".

Кирил Пенушлиски: "...Блесокот на неговиот ум, уверен сум, никогаш нема да згасне. Тој ќе продолжи и натаму да зрачи и да инспирира".

Веле Смилески: "...Во литературниот живот Конески остави неизбришливи траги. Поезијата на Конески, едноставна, слевита и многузначна истовремено, со својот естетски триумф се извиши во еден од врвовите на современата македонска поезија. Тој е еден од основачите на Друштвото на писателите на Македонија и прв претседател на оваа најстара уметничка асоцијација кај нас".

Зоран Анчевски: "Делото на Конески и неговите размисли за историјата, јазикот, за континуитетот во културата и литературата согледани од еден сега веќе нов, посмерен аспект, не само што не изгубиле од својата актуелност, туку се почесто повикуваат и молат за нивното ново пречитување експликација и валоризација".

Делото на Конески има исклучителна вредност, со него тој високо го подигнал угледот на својот народ во светски размери. Ќе остане затоа вечно присутен меѓу нас, како бесмртен деец на македонското небо, а со него несомнено ќе се гордеат и идните генерации.

Десетгодишнината од смртта на Великанот Блаже Конески беше одбележена во Македонската академија на науките и уметностите, во Друштвото на писателите на Македонија, на Филозофскиот факултет и други образовни институции.

Б. Ј.

Во МАНУ одржана е:

ПРОМОЦИЈА НА КНИГАТА: "ПО ШТО ГА ЗАПАМТИВ КОНЕСКИ"

Фондацијата за македонски јазик "Небрегово" во просториите на Македонската академија на науките и уметностите на 17 декември 2003 год. во Скопје ја претстави втората книга од едицијата "Македонски

збор". Книгата е насловена "По што го запамтив Конески". Воведен збор на промоцијата одржа претседателот на Советот на фондацијата Георги Старделов, а промотор беше Венко Андоновски.

Zadarska književna predstavljanja

U zadarskoj Gradskoj knjižnici održana su u listopadu i u prosincu 2003. godine dva književna predstavljanja koja su tijesno povezana s makedonskom prijevodnom književnošću i njezinom kulturalnom poviješću.

Prvo predstavljanje odnosilo se na knjigu Blagoja Jovanovskog "Hrvatsko-makedonski odnosi kroz stoljeća" (Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, Zagreb-Osijek, 2002.) i Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa održanog pod naslovom "Dani Dimitrija i Konstantina Miladinova" (Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, Zagreb, 2003.), a održano je u zadarskoj Gradskoj knjižnici, 24. listopada 2003. godine. Besprijeckornu organizaciju vodila je i privela uspješnom okončanju gospođa Tanja Jovanovski iz zadarskoga Kulturno-umjetničkog društva "Biljana". Na prvom makedonskom književnom okupljanju u Multimedijalnoj dvorani zadarske Gradske knjižnice, prof. dr. sc. Borislav Pavlovski predstavio je oba izdanja Zajednice Makedonaca u Republici Hrvatskoj, istakavši njihov značaj u publicističkom i znanstvenom smislu, ali i kao vrijedne priloge koji svjedoče o kontinuitetu obostranog interesa, hrvatskoga i makedonskoga, glede

promicanja informacija i spoznaja o negraničnim kulturama s višestoljetnom poviješću uzajamnih odnosa od kojih su neki bitni za makedonski nacionalni i kulturni identitet.

Poslije predstavljačevih riječi razvila se poprilično živa i zanimljiva rasprava, poglavito usmjerena na "otvorena" pitanja o makedonsko-bugarskim odnosima s obzirom na podrijetlo i status suvremenoga makedonskoga književnoga jezika. Razgovori su nastavljeni na domjenku i na obilasku izložbe o stotoj obljetnici Plindena koja je bila postavljena u referalnom dijelu lijepo uredene i obnovljene Gradske knjižnice.

U Multimedijalnoj dvorani Gradske knjižnice u Zadru održano je 22. prosinca 2003. godine predstavljanje dviju knjiga doc. dr. sc. Sanje Nikčević iz Zagreba. Ova cijenjena hrvatska teatrologinja objavila je 2002. godine "Antologija na novata hrvatska drama" u izdanju Fakulteta dramskih umjetnosti iz Skoplja, a 2003. godine knjigu "Afirmativna američka drame ili živjeli Puritanci".

Predstavljanja knjiga zamišljenja su kao neka vrsta javnog nastavka njezinih postdiplomskih predavanja na zadarskom Filozofskom fakultetu - smjer književnosti. O "Antologiji nove hrvatske drame" govorili su doc. dr. sc. Zvezdana Rados iz Zadra i prof. dr. sc. Borislav Pavlovski (koji je o toj knjizi opširno pisao u zagrebačkom časopisu Republika, 2003, br. 4 /5/, kojem je glavni urednik akademik Ante Stamać), dok su drugu knjigu predstavili ugledni anglist prof. dr. sc. Stipe Grgas i njegova kolegica doc. dr. sc. Helena Peričić sa zadarskoga Filozofskog fakulteta.

Uvodničar (tj. B. P.) u predstavljanje knjige "Antologija na novata hrvatska drama" osvrnuo se na bitne teatrografske podatke o uprizorenjima hrvatskih drama na makedonskim pozornicama, od "Ekvinocija" Ive

Vojnovića iz 1922. do recentnoga izvođenja drame Mate Matišića "Cinco i Marinko", jedne od šest uvrštenih u makedonsko izdanje što je urednički potpisala prof. dr. sc. Jelena Lužina s Fakulteta dramskih umjetnosti iz Skoplja. Doc. dr. sc. Zvezdana Rados istakla je, između drugih vrijednosti ovoga izdanja, *da je to prva hrvatska dramska antologija objavljena u inozemstvu*.

Na svršetku ovoga dobro ugođenog predstavljanja, nazočnima se obratila autorica doc. dr. sc. Sanja Nikčević, zahvalivši se predstavljačima i slušateljima, među kojima je bio izvjestan broj zadarskih Makedonki (kojima je pisac ovih redaka, u predblagdanskim danima i raspoloženju, darovao peti broj časopisa "Republika" iz 2003., s tematom o makedonskoj književnosti, za njihovu netom osnovanu Knjižnicu KUD-a "Biljana"), na pozornosti kojom su pratili komentare o njezinim knjigama tijekom devedesetminutnoga veoma informativnoga i na trenutke izazovnoga iznošenja spoznaja o ponuđenom antologijskom izboru te gledištima o novoj hrvatskoj i američkoj (afirmativnoj) dramskoj književnosti.

B.P.

Десет години на Хрватско - македонското друштво

ДЕЦЕНИЈА НА АФИРМАЦИЈА И УСПЕХ

Промоција на книга од Томислав Премерл

На крајот од минатата 2003 година Хрватско - македонското друштво ги одбележа своите десет години постоење. Основано е на 26 октомври 1993-та со цел за воспоставување и развивање на врските и односите на соработка помеѓу хрватскиот и македонскиот народ. Главна задача му е организирање приредби и манифестации на кои се презентира културното, уметничкото и научното творештво, како и стопанските, спортските и други достигнувања.

Во својот состав Друштвото собира голем уметнички и интелектуален потенцијал со чија помош преку промоции, литературни вечери, изложби и претставување на народните обичаи го остварува својот богато замислен програм.

Неговите членови се високи интелектуалци, дури и академици, но едно им е заедничко - љубовта кон Хрватска и Македонија и зачувувањето на народните обичаи. Досегашни претседатели биле: академикот Стјепан Антољак, д-р Борислав Павловски и писателката Љерка Цар Матутиновиќ, а сега на неговото чело е Јудита Реу Худечек.

Хрватско - македонското друштво може да се пофали со бројни настапи, но сите се едногласни дека неговиот најголем бисер е женскиот вокален состав "Езерки". По иницијатива на Лена Гапиќ формирани се во 1995-та година и отогаш до денес при секој свој настап ја воодушевуваат публиката. Поради потребата нешто постудиозно да се позабави со македонското музичко наследство, нешто подоцна, формиран е и оркестарот "7/8". Овој состав наизглед го одликува неспоива мешавина генерации, препознатлив звук и ритмот на македонските народни песни и ора. Искуството на неколкуте автентични Македонци, водителската дарба на Дарка Краговиќ, аранжерското умеење на диригентот Бруно Урлиќ, неизбежните тапани, кавал, даире како и големата ангажираност и љубов раѓаат блескав резултат - уживање во македонската музика.

Иако на сите нам добро ни се познати членките на "Езерки" и членовите на "7/8" не е на одмет уште еднаш да ги споменеме нивните имиња: Лилјана Даниела Лауш Белко, Лена Гапиќ, Тајана Глухак, Кате Маруновиќ, Силва Михаличек, Дарка Краговиќ, Лилјана Преволшек, Мирјана Јунашевиќ, Нада Смоквина, Ана Колега, Јелена Бадовинац, Сандра Балент, Бранка Закошек-Мудриниќ, Крунослава Куљиш, Јелена Матанчевиќ, Костадишка Шимуновиќ, Катица Адамовиќ, Стојан Трајков, Кирил Јовев, Сафиудин Алимовски, Бранко Трајков-Трак, Петра Бадовинац, Тома Вичев, Станислав Ковачиќ и Бруно Урлиќ.

Круна на нивните настапи беше и издавањето на првото ШД, под наслов "Ливингрум" или "Песни од големата одаја", кое по кусо време влезе во избор за престижната награда "Порин" во категоријата - етноалбуми. Исто така, не треба да се заборава и успешното учество на "Езерки" и "7/8" на Вториот Загреб Њорлд Мусик Фестивал Небо. Токму затоа секог јавно појавување на овие вонредни музичари наидува на одличен прием не само кај посетителите, туку и на одлични критики во медиумите.

Во својата деценија од постоењето Хрватско - македонското друштво може да се гордее и со издавањето на една многу значајна книга. Имено, доктор Томислав Премерл, архитект и теоретичар на архитектурата, ја објави својата книга "Nastajanje u suncu". Печатена двојазично, на хрватски и македонски јазик, таа е плод на четиридецениските автори патувања во Македонија, запишување на впечатоците и цртање скици, за на крај сето тоа се претвори во четиво достоино за почит. За тоа д-р Премерл ќе рече: "Во Македонија куќата, домот, соседството, односот према куќата и природата толку е единствено да нема цврста граница меѓу архитектурата и природата. Се како да е создадено без автор - природно и едноставно".

На крајот наместо честитка за јубилејот на Хрватско - македонското друштво ќе им посакаме уште многу вакви успешни децении како што беше првата. Надеж е дека во текот на оваа година нивните членови ќе се претстават и во Македонија, која и те како сака да ги види своите успешни сонародници од Хрватска.

Марина Апостоловска - Вујаклија

Вокалната група "Езерки"

Македонскиот министер за култура
Благоја Стефановски во Ријека

Благодарница за Борислав Павловски по
повод јубилејот на Македонски глас

МЕЃУ ДВА БРОЈА — ИЗМЕЃУ ДВА БРОЈА

Секретарот на Заедницата Никола
Гроздановски му врачува благодарница
на Благоја Јовановски

Присутните на прославата по повод
десетгодишнината на Македонски глас

Членовите на музичката група "Ленки"
од Пула

Сузана Спасовска со вокалниот состав
на "Танец" во Ријека

Молитва на митрополитот европски и македонски г. Горазд на Денот на духот на Асиза во Загреб

Македонска христијанска вечер, богослужба на отец Кирко Велински во Загреб

Дест години на МПЦО во Загреб

Присутните на Македонската христијанска вечер во Загреб

М-р Разме Кумбароски, писател и секретар на Струшките вечери на поезијата во посета на МКД "Браќа Миладиновци" во Осиек

Прослава на 11-ти Октомври во Риека

11-ТИ ОКТОМВРИ ДЕНОТ НА АНТИФАШИЗМОТ ВО МАКЕДОНИЈА

Отворање на свеченоста

И оваа година членовите на МКД "Крсте Мисирков" од Загреб одржаа пригодна прослава по повод 11-ти Октомври Денот на антифашистичкото востание во Македонија.

За сите гости посебно задоволство беше присуството на новиот амбасадор на Република Македонија во Република Хрватска, Неговата екселенција Махи Несими со сопругата.

Програмата ја отвори Анастасија Цако Арежина со пригодни стихови за празникот од македонската поезија.

Претседателот на друштвото Анастас Оцаклиевски ги поздрави гостите, им посака добредојде и го честита државниот празник.

"Тоа е светол празник на нашата нова историја, продолжение на Илинденското востание и почеток на формирањето на македонската самостална држава", рече тој.

Со чест и посебно задоволство го претстави и поздрави новоименованиот и ополномошен амбасадор Махи Несими кој за прв пат е во нашата средина. Му посака добредојде и почеток на успешната соработка со Заедницата на Македонците, нејзините македонски културни друштва и Советите на македонското национално малцинство во Хрватска.

Амбасадорот Махи Несими изрази големо задоволство што се наоѓа со членовите на друштвото. Ги поздрави гостите и на кусо истакна:

"Во нашата историја 11-ти Октомври има посебно значење за Македонија и нејзините луѓе. Денешната коалициска власт во Македонија цврсто е определена да што побргу зачекори кон

ЕУ и НАТО пактот. Македонија спаѓа во група на земји од Западен Балкан и заедно со Хрватска се обврзани, според Јадранската повелба, да соработуваат во издигнувањето на квалитетот на промените во вооружените сили. Интензивно се работи во подготовките за приклучување кон ЕУ. Република Хрватска го предаде прашалникот за членство во ЕУ што за нас во Македонија претставува едно охрабрување дека Европската заедница е отворена за сите земји во овој простор. За вас овде тоа е успех, еден чин за среќа, за радост, оти вие како граѓани ќе ги почувствувате тие придобивки, а ние во Македонија сепак ќе треба за тоа да причекаме.

Во овој среќен чин можам да речам дека економската состојба во Македонија, за жал не е добра, како што е во другите земји во транзиција. Владата е цврсто определена за почеток на економското заздравување. Со Хрватска имаме многу добри односи, без отворени прашања. Економската соработка не е задоволителна, меѓутоа има простор да и вие во тој поглед допринесете за подигнувањето на нејзиното ниво. Вие со вашата успешна работа допринесувате во културната соработка. Вашето друштво е добро екипирано, добро работи, има успешни активности. За вас сум, за ова кратко време, слушнал само пофални зборови.

Република Хрватска одвојува материјални средства за работата на вашите друштва и за тоа треба да бидеме благодарни. За жал од Македонија за сега не може да се очекува материјална помош.

Јас од срце ве поздравувам, ви пожелувам многу такви прослави за 11-ти Октомври, и други прослави што ги имате. Се надевам дека во иднина ќе соработуваме, имаме потенцијал и многу можности таа соработка со и преку амбасадата да ја воздигнеме на едно повисоко ниво, ви благодарам и ви го честитам празникот 11-ти Октомври".

Изненадување за гостите беше присуството на гостинката од Скопје Соња Димоска-Поповска, вработена во Државниот архив на Република Македонија, која е во службен престој во Загреб.

Возбудливо изрази желба да ги поздрави присутните со неколку зборови и при тоа рече:

"Можам да го разберам вашето носталгично чувство за своите родни македонски краишта. Вашата Заедница ве обединува и не дозволува

да се заборават родните обичаи, историските, националните и културните настани и вредности, поврзани со сè она што е македонско.

Се заблагодарувам на вашата покана и голема ми е чест со Вас да го празнувам 11-ти Октомври и да ги импровизирам спомените што му се останати на мојот татко Милан Димоски-Коке од Прилеп. Тој е еден од двајцата живи учесници кои го извршија нападот на Бугарскиот затвор (участок) во Прилеп.

На востанието му претходеле повеќе диверзантски акции а меѓу нив најпознат е нападот во тунелот кај село Богомила.

Нападот на Бугарскиот затвор требало да се изврши ноќта меѓу 10-ти и 11-ти Октомври за да се ослободат политичките затвореници. Организирани беа три групи. Во првата тројка беше татко ми Димоски Милан. Затворот беше нападнат во 10 часот навечер со убиство на бугарскиот стражар, затворениците ослободени од партизанските борци. Успешната акција го означил почетокот на востанието на

македонскиот народ.

Истовремено е извршена и борбена акција на кумановските партизани.

Во помен на овој ден, секоја година во Прилеп на 11-ти Октомври се изведува импровизиран напад на зградата во која беше бугарскиот затвор кој денеска е Спомен музеј. Заради овој настан и многуте револуционери - партизани што ги дал овој град, тој е прогласен за Град херој.

Нека им е вечна слава на сите јунаци што својот живот несебично го дадоа за слободна и независна Република Македонија".

Прославата продолжи со меѓусебно дружење, песна и скромна закуска.

М. П.

Забелешка: Со пригодни програми 11-ти Октомври Денот на антифашизмот во Македонија беше одбележен и во Риека, Задар, Осиек и Сплит.

ЗАДАР: АКТИВНОСТ ЗА ПОФАЛБИ

И покрај тешките услови за работа, заради немање сопствен простор, членовите на МКД "Билјана" од Задар успеаја за прв пат да организираат една културна манифестација со која на своите сограѓани успеаја да им претстават еден мал дел од своето културно богатство. Во соработка со Агенцијата за иселеништво на Република Македонија по повод 100 годишнината на Илинден во холот на градската библиотека во Задар на 20 октомври 2003 год. беше поставена изложба од 25 паноа со наслов "100 години Илинден".

Така граѓаните на Задар имаат можност да се запознаат со историјата на македонскиот народ, на која сите ние сме горди.

На 24 октомври 2003 год. по повод 11-ти Октомври во мултимедијалната сала на градската библиотека беше одржана и промоција на две книги.

Промоцијата започна во 17 часот со стихови од Кочо Рацин. Гостин и предавач беше проф. д-р. сц. Борислав Павловски кој на гостите им ја претстави прво книгата од проф. Благоја Јовановски "Hrvatsko-makedonski odnosi kroz stoljeća" за која меѓу другото рече дека е тоа книга во која се прикажани соодносите помеѓу

хрватската и македонската книжевност, наука, историја и култура од најстари времиња па се до денес.

Потоа го претстави и Зборникот на научни дела "Дани Димитрија и Константина Миладинова" кој е всушност книга на собрани дела и прилози на културолошки, книжевноисториски, усменонародни, јазичностилски, поредбени, рецепциски, интерпретативски и теоретски теми, темелени на животот и работата на легендарните македонски преродбеници Димитрија и Константин Миладинови.

Гостите инспирирани од излагањето на проф. Павловски се јавија со многу прашања, па така промоцијата заврши со жива дискусија и заклучок дека двата народа од најстари времиња имаат меѓусебно многу допирни точки, а врската помеѓу Македонија и Хрватска продолжува и денес, оттука и друштвата на пријателство на двата народа и Заедницата на Хрватите во Македонија и Македонците во Хрватска.

Манифестација заврши со прикладна закуска и пријатно дружење на присутните.

МКД "Билјана" им се заблагодарува на сите кои помогнаа во реализацијата на оваа културна манифестација.

Т.Ј.

POČELI 9. DANI MAKEDONSKE KULTURE U OSIJEKU

SJAJAN ETNO ZAGREBAČKIH MAKEDONACA

Dani Makedonske kulture počeli su u sjajnom etno ugođaju. Osječani su uživali i gromoglasno pozdravili izvrsni ženski zbor Ezerki i njihovu glazbenu pratnju, orkestar 7/8

Vokalna grupa "Ezerki"

U nedjelju su (9. studenog) započeli 9. dani makedonske kulture u Osijeku. S početkom u 18 sati u svečanoj i prepunoj dvorani hotela Central prisutne su pozdravili veleposlanik Republike Makedonije **Mehi Nesimi**, gradonačelnik Osijeka **dr. Zlatko Kramarić** i predstavnik Zajednice Makedonaca u Republici Hrvatskoj **Blagoja Jovanovski**, ubrzo prepuštajući riječ, odnosno pjesmu sjajnom ženskom zboru Ezerki, uz orkestar 7/8 predvođen **Krunom Urličem**.

Taj je gostujući zagrebački ansambl u posljednjih nekoliko mjeseci pokušao što više profesionalizirati svoje redove i nedavno snimio svoj prvi nosač zvuka "Pesmi od golemata odaja" (Pjesme iz dnevne sobe) koji su Osječani preksinoć mogli čuti u nešto proširenom izdanju (16 skladbi). Riječ je o malo drukčije njegovanom etnu s novim prizvukom koji za matricu ima stare makedonske pjesme koje su na višem glazbeno-scenskom stupnju. Inače suorganizator koncerta je Osječki Nansen dijalog centar koji je već u sklopu projekta Multi kulti imao prilike Osječanima u goste dovesti žanrovski sličan Mostar sevdah reunion. Ovaj peti ovogodišnji projekt NDC-a ujedno je i posljednji (što znači da Multi kultura više neće biti) no to posjetitelje tog zanimljivog koncerta nimalo nije omelo da gromoglasno pozdrave sjajni ženski zbor i glazbenu pratnju 7/8. Inače, Dani makedonske kulture završavaju danas (utorak) u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici projekcijom igranog filma **Ljubiše Georgievskog** "Republika u plamenu" i dokumentarcem **Veljka Bulajića** "Skopje 63". Projekcija počinje u 18 sati, a ulazak je besplatan.

S. Matijević

(Osječki dom, 11.11.2003.)

Илија Христовулов

Почитуван претседателе,

Почитувани сонародници уважени гости драги пријатели на МКД "Браќа Миладиновци" од Осиек, Ваша екселенција,

Дозволете ми најнапред, да ве поздравам во името на Заедницата на Македонците во Република Хрватска и во името на МКД "Илшден" како и во мое лично име, и да ви упатам честитки по повод организацијата и одржувањето на културната манифестација "ИЦ Денови на македонската култура во Осиек", и да Ви посакам успех во реализацијата на истата.

Посебни поздрави упатувам до сите учесници во програмот, до сите наши пријатели од мнозинскиот хрватски народ, како и до сите други припадници на останатите национални малцинства кои учествуваат или се, присутни на оваа културна манифестација.

Посебно ми претставува чест и задоволство да упатам најдлабока благодарност во името на Заедницата на Македонците во Република Хрватска, за подршката што ја добивате и за плодната соработка до Осиечко-барањската жупанија, Градското поглаварство на град Осиек и до нашите драги пријатели господата: проф. д-р. сц. Станислав Маријановиќ, доц. д-р. сц. Хелена Саблиќ-Томиќ и проф. д-р. сц. Борислав Павловски.

Воедно Ви се извинувам, дека поради претходно превземени обврски, не сум во можност да присуствувам на оваа Ваша културна манифестација, па Ве молам да во мое име ги пренесете овие мои поздрави до сите вас присутни на свечаното отварање на манифестацијата, за што Ви посакувам успех и секо добро.

Риска 08 11 2003 год.

со почит, и поздрави до сите Вас
Илија Христовулов
претседател на ЗМРХ и
претседател на МКД "Илшден" Ријека

KLUB "NOVA": PREDSTAVLJEN ZBORNIK "DANI DIMITRIJA I KONSTANTINA MILADINOVA" U SKLOPU IX. DANA MAKEDONSKE KULTURE U OSIJEKU

Uspješna suradnja sveučilišta u Skopju i Osijeku

U Osijeku se već deveti put održavaju Dani makedonske kulture u sklopu kojih su organizirani različiti kulturni sadržaji. Ove je godine manifestacija trajala od 9. do 11. studenog i obuhvatila je koncert Vokalne skupine Ezerki i Orkestra sedam osmini Hrvatsko-makedonskog društva iz Zagreba, izložbu "Sto godina Ilindena i makedonske državnosti", projekciju filma "Republika u plamenu", redatelja Ljubiše Georgievskog.

U sklopu IX. dana makedonske kulture u Osijeku u ponedjeljak je u Klubu knjižare Nova predstavljen zbornik radova "Dani Dimitrija i Konstantina Miladinova" u suradnji s Maticom hrvatskom Osijek. Zbornik su predstavili dr. Stanislav Marijanović, dr. Helena Sablić-Tomić i dr. Borislav Pavlovski, urednik izdanja. Tom prigodom Stanislav Marijanović

Foto: K. Draganić

Dani makedonske kulture u Osijeku uspješnom zabavljajući entuzijazmu organizatore

spomenuo je nesebičnu suradnju Matice hrvatske s Društvom Makedonaca kao i suradnju Pedagoškog fakulteta sa Sveučilištem i Filozofskim fakultetom u

Skopju koja ima gotovo 30-godišnji staž. Predstavljeni zbornik zbirka je 11 znanstvenih radova sa znanstvenog skupa održanog 2001. godine u

Zagrebu i Đakovu. Riječ je o tekstovima na makedonskom i hrvatskom jeziku (sedam radova na hrvatskom i četiri na makedonskom) podijeljenih u tri te-

meljne skupine: o aspektima života braće Miladinov; poveznica s Josipom Jurjem Strossmayerom te o makedonskoj književnosti u Hrvata. Zbornik je pred-

stavljen u posebnom ugovoru kojim su pridružili članovi glazbene skupine Vardarke MKD-a Braća Miladinovi iz Osijeka

I. Draganić

U OSIJEKU ZAVRŠENI IX. DANI MAKEDONSKE KULTURE

U SUSRET DESETOM, JUBILARNOM SUSRETU!

"Izuzetno smo zadovoljni" - Blagoja Jovanovski

Projekcijom dvaju filmova u Austrijskoj čitaonici Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek (u utorak, 11. studenog) završili su IX. Dani makedonske kulture. Posjetitelji su imali prigodu pogledati nagrađeni dokumentarni film Veljka Bulajića "Skopje 63", prikazan u povodu 40. godišnjice potresa u tom

najvećem makedonskom gradu. Stota obljetnica Ilindena (dana makedonskog ustanka) i makedonske državnosti bili su razlog za prikazivanje igranog filma "Republika u plamenu". Režiser je ovog posljednjeg Ljubiša Georgievski, a glavni su akteri Dragi Kostovski, Risto Šiškov, Ilija Đuvalekovski i Petre Prličko. Ovogodišnji Dani makedonske kulture, prema mišljenju organizatora, zadovoljili su kvalitetom sadržaja, ali i brojem posjetitelja...

- Kako smo planirali, tako je manifestacija i prošla. Izuzetno smo zadovoljni razvojem događaja. Kulturna je razina zadovoljena - osvrnio se na

trodnevnu manifestaciju Blagoja Jovanovski, predstavnik Zajednice Makedonaca u RH. Iz godine u godinu, ova manifestacija - kaže on - dobiva na svojoj težini, postaje kvalitetnija i uživa veću pažnju javnosti. Proteklih su dana Osijek tim povodom posjetili mnogi ugledni makedonski književnici, akademski slikari i drugi umjetnici. Iz bogatog kulturnog programa Jovanovski je kao osobito uspješne izdvojio predstavljanje zbornika radova "Dani Dimitrija i Konstantina Miladinova", značajnog znanstvenog rada te koncert makedonskih pjesama.

- Sretan sam zbog velikog zanimanja za makedonski melos, što je dokazano na izvrsnom koncertu vokalne skupine "Ezerki" i orkestra "Sedam osmini", članova Hrvatsko-makedonskog društva iz Zagreba - istaknuo je Jovanovski. Naime, koncertom organiziranim za otvaranje manifestacije zagrebački su gosti promovirali svoj prvi album "Pesni od golemata odaja" (Pjesme iz dnevne sobe), a oduševili su podjednako širu publiku i organizatore. Izvrsna je ta najava za sljedeće, jubilarne, X. Dane makedonske kulture!

S. Lepan

“STIV NAUMOV” IZ BITOLJA PRIREDIO DVA KONCERTA DUHOVNIH PJESAMA U SPLITU

PRVI NASTUP U HRVATSKOJ

Mješoviti pjevački zbor KUD-a “Stiv Naumov” iz Bitolja - Makedonija, koji neprekidno djeluje već šezdeset godina i spada među najboljima u Makedoniji, a već trideset godina nastupa u europskim zemljama sa duhovnim pjesmama, te osvaja najveća domaća i inozemna priznanja i nagrade, priredio je u Splitu dva koncerta. Iako je u ovo doba godine uobičajen jedan koncert tjedno, to nije smetalo ljubiteljima duhovne glazbe da na oba koncerta popune sva raspoloživa mjesta. Prvi je održan u petak, 12. rujna u dvorani Biskupskog sjemeništa, a drugi u nedjelju, 14. rujna u Katedrali Sv. Dujma.

Pod ravnanjem prof. Ljube Trifunovskog, izvedena su djela makedonskih i stranih autora: Beetho-

vena, Cherubina, Arcadelta, Mozarta, Mokranjca, Atanasa Badeva, Todora Skalovskog, Trajka Prokopieva i Dragana Šuplevskog. Tijekom izvođenja, oduševljena publika je posebice dugotrajnim pljeskom nagradila izvedene dijelove liturgijske pjesme Svjati oče Oca i sina Svajt svjatoga duha, makedonskog skladatelja Atanasa Badeva, iz Bitole. Autor je to liturgijsko djelo, čije izvođenje traje jedan sat, napisao na studiju u Rusiji, a slučajno je otkriveno prije deset godina. Na kraju oba koncerta publika je dugotrajnim pljeskom nagradila izvođače iz Makedonije, kojima je to prvi nastup u Hrvatskoj.

I. Luetić

Mješoviti pjevački zbor KUD-a “Stiv Naumov” iz Bitolja

ТАНЕЦ ВО РИЕКА

Желбата на МКД "Илинден" да во чест на големиот јубилеј "100 години Илинден" и "100 години на Македонската државност" во Риека се угости еминентниот македонски ансамбл им се исполни на 15-ти ноември 2003 година. Во Хрватаскиот културен дом во Риека гостуваше Танец. Дознавајќи за турнејата на Танец по Словенија, ја искористивме приликата за време предстојот на министерот за култура на Република Македонија Благоја Стефановски во Опатија и Риека, да го замолиме да една вечер гостува и во Риека Танец.

Со благословот на министерот за превземање некои обврски околу трошковите и припомош на Одделот за култура на Град Риека и Приморско-горанската жупанија, МКД "ИЛИНДЕН" организира Танец во Риека да одржи незаборавен концерт.

Посетителите беа задоволни од настапот на Танец

Танец во Риека успеа да го задоволи вкусот на големиот број на посетителите, без обзир на различностите кои ги носат со себе, и вечерта да им биде незаборавна. Танцерките и танцерите беа од срце наградени, со долготрајно плескање, на публиката.

Овој еминентен фолклорен ансамбал кој од 1949 година се носи со бремијата на минатото во својата средина, успеа да го собере фолклорното богатство на Република Македонија: орото, песната, инструментите, носите и да ја презентира на најоригинален начин својата земја во преку 30 земји во светот со преку 800 концерти и фолклорни манифестации. За Танец би се можело многу да се пишува, не затоа што играорците добро играат или пеат, туку што во своите настапи го носат трајно духовното народно творештво, како белег и неизбришиво сведоштво на сопствениот национален и културен дигнитет.

Вечерната програма започна со Велигденското и Невестинското оро кои потекнуваат од Мијачкиот крај на Македонија. Следеше ТЕШКОТО, во коореографија на Дојчин Матевски, оро кое е симбол на Македонија, заштитено од УНЕСКО, со изворна

Девојките само да ги гледаш и да уживаш

музика, а започнува бавно, многу воздржано, со внатрешна напнатост, карактеристика на подвижност на нозете, потоа добива во темпо, а на крајот играта завршува со голем играчки занос, челниот играорец се качува на тапанот и со нозете изведува карактеристични движења, ногата дигната високо над коленото. Наредните ора беа Џемила, Седенка, Преспански игри, Драчевка и Пиринско пролетно цвеќе. Солистот Сузана Спасовска, позната естрадна звезда на македонското поднебје, со сплет на народни песни се претстави како прав професионалец. Во програмскиот дел настапи и женското вокално трио, вокалниот состав и оркестарот на Танец.

На концертот беа присутни и КУД "ЗОРА" од Опатија кое е едино КУД на овие простори, амбасадорот на Република Македонија Махи Несими, со сопругата, претседателот на Градското собрание на Риека, Жељко Главан, како и претставници од одделенијата за култура на Град Риека и на Приморско-горанската жупанија.

На крај на концертот претседателот на "Илинден" Илија Христовулов му заблагодари на директорот на Танец Марко Коловски, и на целиот ансамбл на Танец, што им овозможија на Риечаните овој концерт да им остане во долго сеќавање.

В. Н.

Во "Преспанското" и машките беа вонредни

МАКЕДОНСКА МУЗИЧКО ЗАБАВНА ВЕЧЕР ВО ОПАТИЈА

СО ПЕСНА И ОРО ДО УТРИНСКИТЕ ЧАСОВИ

Во кристалната сала во хотелот "Кварнер" во Опатија на 27 септември 2003 година во организација на МКД "Илинден" од Риека се одржа традиционалната музичко забавна вечер.

Гости беа жупанот Златко Комадина, доградоначелницата на Риека Весна Лукановиќ, претседателот на Градското собрание Жељко Главан, претседателот на Стопанската жупаниска комора Станковиќ, советникот во Амбасадата на Република Македонија Владимир Крстевски, секретарот на Заседницата на Македонците Никола Гроздановски, претседателот на МКД "Крсте Мисирков" Анастас Опаклиевски, секретарката на Хрватско-македонското друштво Лена Гашиќ, претставници на град Опатија и многу други.

Од МКД "Кочо Рацин" од Пула дојдоа четириесетина членови, како и група гости од Загреб, Самобор, Ровињ, Осиек, Пореч, Љубљана, како и Онсруд Ролф Петтер со сопругата Лана од Норвешка.

Музичкиот состав "Боџи" од Битола по четврти пат ги воодушеви присутните со својот музички репертоар. Не изостанаа ни томболските згодитоци кои многумина ги развеселија.

"Се надевам дека овој собир ја оправда својата намера, угодно не разоноди и развесели, па ми останува да ве повикам и во следната година, да наставиме со дружење на ваков или сличен собир", ги поздравил претседателот Христодулов гостите и им се благодарил на одзивот.

В. Н.

ИЗЛОЖБА

IZLOŽBA

БИГЕ КОЧИШТА - САМОУК СЛИКАР

Пред крај на 2003 година уште еден талент на македонската култура се претстави во Република Хрватска. Тоа е изложбата "Композиција" на младиот македонски сликар Биге Кочишта.

Отворена е на 26 ноември 2003 година во организација на Хрватската паневропска унија (ХПЕУ) и под покровителство на Амбасадата на Република Македонија во Република Хрватска.

Академикот Мислав Лежиќ, потпретседател на ХПЕУ, ги поздравил гостите, амбасадорот Мехи Несими и авторот на ведутите и апстрактните визии и рече:

"Изложбата ја отвораме заедно со амбасадата што е доказ за меѓусебно поштување на нашите народи. Многу тоа не врзува а за Хрватската паневропска унија ова е важен момент оти младиот сликар е човек кој го претставува богатството на Македонија".

При отворањето на изложбата амбасадорот Мехи Несими истакна дека идејата за оваа изложба ја прихвати со желби за зближување на културите на двете наши земји.

Музичката рамка од програмата ја исполни пејачката секција "Распејана Македонија" а загребскиот артист Дубравко Сидор ги рецитираше стиховите "Ленка" и "Везилка".

За изложбата и уметникот Биге емотивно зборуваше иницијаторката на изложбата проф. Невенка Некиќ.

"Уметникот го познавам уште како дете на летување во Брач. Неговата уметност го забавува и подобрува светот. Роден е во, за нас, бурната 1971 година. Самоук е сликар, без ликовно образование. Сликите се полни со интимна тага која се нуди од тој сликарски свет. Сликаското богатство се збива во тонска низа од бела и румена боја кон општо сивило, а кога се и појавува светлоста таа е замаглена и со тоа донесува посебна интима. Тоа не потсетува на хрватските сликари Видовиќ, Ваништа и Јордан.

Неговите призори се природа, ведути, пејсаж на реките, ливади, чешма во стариот ѕид, па до

апстрактни теми. Колоритот е бела боја за стипување на тоновите, претендира на бароктно и створува илузија на длабочина. Од една страна се приклонува кон реалното (слика на шопи со џезве), а од друга некои слики не потсетуваат на калиграфско писмо. Тоа се чини како чудесен призив на минатото и градовите кои постоеја и кои повеќе ги нема.

Во неговите слики го нема ликот на човекот, а од друга страна тоа исто човечко е тука негде, во близина, би се рекло лебди над и околу самото сликарско дело".

А во проспектот за најавата на изложбата З. Јаневски меѓу другото вели: "Пред сè, Биге е свртен кон внатрешниот личен простор, а тоа е тих и медитивен свет, место за одмор и заслон од уморното темпо на презахвтеното секојдневие. Формално всушност можеме да заклучиме да ова сликарство во голема мерка наликува на трендот на еден "постмодерен" повраток према вредностите на традиционализмот".

Биге Кочишта е роден 1971 година во Тетово. Со сликарство се занимава од 1994 година. Излагаше на неколку изложби во Македонија и во иностранство.

Со разгледувањето на изложбата посетителите беа почестени со изведба на неколку најпознати македонски народни песни и со закуска.

М. Паризоски

Отворање на изложбата

КАЛИНКИ

Калино, лична, убава!
Калино, моја изгоро!
Зошто го носиш блузето,
до под гуша запетлано?

Калинки видов цутеа.
Пролетта дојде в градина
Кога сонцето греа,
гранките род ми родија.

Сал една гранка-фиданка,
две јадри, лични калинки.
Зошто ги криеш од мене.
да гледам, да ги целивам!

Калино, моме Калино!
Узреле јадрите калинки,
Блузето ќе ти испука
Зошто ги држиш стегнати.

Ако ги криеш од сонцето
да станат бели, убави,
истај ги на месечината
со срма да ги искали!

Од романот "Калина-Нар"
Ратко Димовски, Пула

KIŠA

Odlazim
s kišom
u kišu
kao kiša
u kapima
odsvud pomalo
istječem
do nekog
novog početka

ДОЖД

Заминувам
со дождот
во дожд
како дожд
во капки
одсекаде помалку
истечувам
до некој
нов почеток

Бојана Хајдиќ, Задар

НЕИЗРЕЧЕНИТЕ ЗБОРОВИ

Зошто не ме запре
штом тргнав на пат
и решив да појдам,
од родниот кат?"

Зошто не ми викна:
"Остани! Ќе патиш!
Никогаш повеќе
нема да се вратиш!"

Да си ме запрашал:
"Зошто да те губам?"
Си можел да шепнеш:
"Остани! Те љубам!"

Неби ишла далеку
од земјата мила.
По твојата љубов,
порој солзи лила.

Лидија Димовска, Ровињ

СКОПЈЕ

И тече Вардар, Треска и Лепенец
шумат шумите на Водно,
костените се за берење,
се печат вруќи и слатки.

Скопје со својата убавина,
пркоси над сите проблеми.
Боже мој, секој пат е се поубав.
Растат зградите како пеќурки.

Минатата 1963 година,
ја памтам по земјотресот.
Имав само 13 години.
Бев дете.

А од 17 и пол се омажив,
- па и тогаш бев дете.
Скопје се променило,
али луѓето се уште се
гостопримливи.

Мирјана Мајиќ, Задар

ТРАДИЦИОНАЛНА МАКЕДОНСКА ХРИСТИЈАНСКА ВЕЧЕР

Македонската православна црковна општина "Св. Злата Мегленска" на 25 октомври 2003 година организира македонска христијанска вечер по повод Денот на нејзината заштитница. Програмата се одржа во црквата "Св. Марко Крижевчанин" а ја водеше Лилјана Стефановска.

Претседателот на МПЦО Трајан Стефановски ги поздрави гостите а посебно новиот амбасадор господин Махи Несими.

Со минута молчење дадена е почит на сите починати. Потоа кратко истакна:

"Во времето од една година настанаа нови промени во животот на нашата црковна општина. Према новиот Закон за верски заедници и Правилникот за евиденција на верските заедници во Република Хрватска, а со претходно добивена согласност и благослов од Светиот син на Македонската православна црква пие како Македонска православна црква во Република Хрватска поднесовме Захтев за евиденција при Министерството за правосудие на Република Хрватска.

Македонска христијанска вечер - Богослужба

Врз основа на законските одредби за меѓусебните односи од заеднички интерес помеѓу Република Хрватска и верските заедници, повикани сме на 29 октомври 2003 год. да потпишеме Уговор во кој нашата Македонската православна црква во Република Хрватска е ставена во равноправен однос со другите верски заедници (католичката, српската, евангелиската, муслиманската и др.). Према тој Уговор се стекнува право на материјална помош за наш стален свештеник во Република Хрватска.

Со одобрение и благослов на Неговото блаженство архиепископот охридски и македонски г. г. Горазд, архiereј на МПЦ за Европа, за стален свештеник одреден е отец Кирко Велински, кој вечерва е со нас.

Во името на МПЦ отецот Кирко Велински се обрати на присутните гости:

"Почитувани гости, драги браќа и сестри,

Со Божја помош се собравме на оваа духовна академија во чест и спомен на нашата заштитничка и покровителка "Св. Злата Мегленска", која е и патрон на оваа Црковна општина.

Дозволете ми да Ви го честитам еднодеценскиот јубилеј од Неговото блаженство архиепископот охридски и македонски г. г. Стефан, Неговото високопреосвештенство митрополит за Европа г. Горазд и од мое лично име.

И навистина, драги браќа и сестри имаме причина да се радуваме затоа што овој јубилеј се вклопува со многу јубилеи кои ги прославува нашата црква и држава. Сто години од Илинден и од излегувањето на книгата "За македонските работи" од Крсте Мисирков, 60 години од одржувањето на Свештеничкото собрание во Издеглавје (1943 год.), 45 години од Вториот црковно-народен собор во Охрид (1958 год.) и 30 години на првите Македонски православни црковни општини во земјите на Западна Европа.

Сите овие јубилејни чествувања од нашата национална и црковна историја од последното столетие, се сведоштво за нашата богата духовна и национална ризница и цврст темел за нашиот црковен и духовен опстој.

Драги христијани, ако се свртиме наназад, ќе истакнеме дека е многу постигнато со вашето несебично залагање. Но ако погледнеме коп иднината тогаш не очекува голем труд за да оваа црковна општина постане духовно собиралиште на генерациите што доаѓаат по нас и тоа во сопствена црква.

Благодарност упатувам и до Католичката црква и Република Хрватска за нивната помош. Но секако тоа е постигнато со вас како лојални и претприемливи граѓани во хрватското општество.

Сега сакам да Ви порачам: да се радуваме, утешуваме, да бидеме едномисленици, да се помагаме, да живееме во мир и Бог кој е Бог на љубовта и мирот ќе биде со нас".

Во пригодната програма учествуваа вокалната група "Распеана Македонија" на МКД "Крсте Мисирков" кои изведоа неколку свечени песни под водство на новата водителка Јасмина Јеловчан а Лилјана Димова Петернел и Анастасија Цако Арџина со посебни емоции рецитираа стихови со духовен и национален карактер.

За посебен допринос во работата на МПЦО доделени се благодарници а посмртно е доделена и на Живка Вукова Иванец.

Прославата продолжи со дружење и закуска во пријателска атмосфера.

М. Паризоски

БОГОСЛУЖБА

Во чест на Великомаченицата "Св. Злата Мегленска" на 26 октомври 2003 година, во црквата "Св. Рок" се одржа *Света литургија*. За прв пат чинодејствуваше нашиот стален свештеник отец Кирко Велински.

Потоа отецот Велински во кратко кажување спомна за животот на Св. Злата Мегленска. Жртвувајќи ја својата младост таа ја искажа својата вера кон Исус Христос и православјето. После големи маќи несакајќи да си ја менува верата почина на 13 октомври 1795 година.

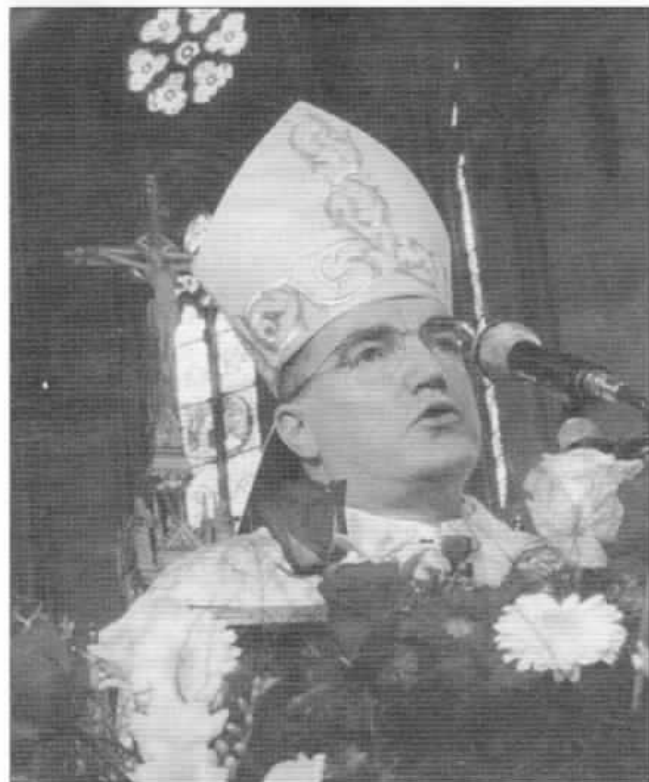
Отецот Велински назначи дека сега имаме можност за одржување на сите православни обреди во кои ќе молиме благослов за сите нас од нашиот Господ Исус Христос, да ни биде на помош и очекува присуство на поголем број на верници.

М. Паризоски

Отец Кирко Велински одржа *Света литургија*

ДЕНОТ НА ДУХОТ НА АСИЗА

Kardinal Josip Bozanić

(fotodokumentacija "Glas Koncila")

На 27 октомври 2003 година во црквата "Св. Фрањо Асишки" се одржа традиционална меѓу-конфесионална трибина со заеднички молитви на припадниците на различни религии кои живеат и делуваат во Загреб.

Овогодишната тема беше **ЧОВЕК МИЛЕНИК БОЖИ**, а во организација на Фрањевачки световни ред, Месно братство Каптол и Поверенство на Загребската надбискупија за екуменизам и дијалог.

И оваа година, на оваа единствена екуменска трибина претставени се повеќе христијански цркви (католичка, баптистичка, евангелистичка, реформирана христијанска и др.), Исламската верска заедница и Еврејската општина. Меѓу нив се претстави и Македонската православна црква.

Молитва предводеше Неговото Високопреосвештенство митрополит европски и македонски г. Горазд.

За темата "Човекот миленик божји" зборуваше отец Кирко Велински.

Со големо чувство Стојанка Тежак го испеа Псалмот 136.

На крајот на молитвите од сите конфесии фра Мирослав Петреќ со пратка на сите присутни верници ја исполни песната:

Pjesma stvorena sv. Franje

Hvalite i blagoslivljajte Gospodina moga
zahvalite Njemu, služite Njemu
svi u poniznosti velikoj!

М. Паризоски

Претставници на верски заедници на Асиза

ОТЕЦ КИРКО ВЕЛИНСКИ

Отец Кирко Велински роден е во с. Русиново, Беровско, 1972 година, како четврта рожба на Бранко и Дара Велински. По завршувањето на петгодишната Богословија се запишува на Теолошкиот факултет како вонреден студент. Во 1995 година стапува во брак со Деспина Белчовска од истото место. Истата година на 27 октомври, ден посветен на Преподобна Параскева - Петковден, во родното село ракоположен е во баконски чин од сегашниот Архиепископ г.г. Стефан и веднаш вработен во

Грегалиничката Епархија во Штип. Од средината на 1998 година заради потребите на Епархијата испратен е на парохиска должност во Випница каде останува до пред крај на 2002 година.

Со одлука на Неговото Блаженство г.г. Стефан е определен за времен парохиски свештеник во црквата "Св. Спас" во Драчево - Скопје каде останува до неговото назначување за редовен свештеник во Република Хрватска со седиште во Загреб - 1 декември 2003. година.

ПРВАТА БОГОСЛУЖБА НА ОТЕЦ КИРКО ВЕЛИНСКИ

Богослужба посветена на Св. Никола

Настапувајќи на служба како редовен свештеник при Македонската православна црква во Република Хрватска, отец Кирко Велински на 18 декември 2003 година во црквата "Св. Рок", ја служеше својата *Прва вечерна богослужба* посветена на Св. Никола.

"Свети отец наш Николај, архиепископ Мирликијски, чудотворец" ги изговори отец Велински на старославјански јазик, а потоа чинодејствуваше со вечерната молитва:

"Благословен е нашиот Бог, постојано - сега, и секогаш и во вечни векови. Слава ти, Боже наш, слава ти. Цару небесе...

Зашто, твое е царството, и силата и славата, на Оца, и Сина и Светиот Дух, сега, и секогаш и во вечни векови...

Отец Кирко им се заблагодари на сите верници кои присуствуваа на таа негова Прва Богослужба, со надеж дека во иднина ќе се радува на побројната посета на верници во Светиот храм.

На 19 декември 2003 година отец Кирко Велински во црквата "Св. Рок" одржа литургија посветена на Свети Никола.

Потоа на присутните верници им изложи дел од житието на Св. Никола:

"Денес со ова празнично богослужение започнува чествувањето на најпочитуваниот светител Николај Мирликијски Чудотворец. Во секој православен дом пред неговата икона е запалено кандило, како симбол на вечноста, величајќи го неговото свето и благоугодно дело...

Не случајно морнарите го зеле за свој заштитник, а и народната православна традиција вели дека Свети Николај е таинствениот посетител кој на децата, под коледарската елка им остава подароци.

Да се помолиме на Св. Николај, духот на љубовта Христова да завладее во нас и да бидеме удостоени да го следиме неговиот пат, кој преку добри дела води во вечност.

Свети оче Николаје, моли го Бога за нас грешните! Амин".

М. Паризоски

Отец Кирко Велински со верниците

МОЛИТВА ЗА МИР

Овогодишната меѓурелигијска музичка средба на верските заедници на Град Загреб, под името "Со збор и песна за мир", се одржа во Хрватскиот музички завод на 10-ти декември 2003 година на Денот на човечките права во светот.

Организатор на оваа свеченост е Хрватскиот оддел на Светската конференција на Религиите за мир, а ја отвори д-р Младен Караголе кој ја истакна важноста на мирот и пријателството меѓу луѓето од разни конфесии.

На бината беа претставници католичката и евагелистичката црква, Сојузот на баптистичките цркви, Македонската православна црков-

Меѓурелигијска молитва за мир

"Распеана Македонија"

на општина, Спската православна црква, Исламската заедница и Еврејската општина кои заедно во декември, месецот на мирот, молеа за мир во светот.

Со своите хорови и инструментални состави се претставија сите верски заедници. Меѓу нив настапи и "Распеана Македонија", пејачката група на МКД "Крсте Мисирков".

Овогодишната молитва за мир заедно ја изведоа претставниците на верските заедници.

Свештеникот на Македонската православна црква во Република Хрватска отец Кирко Велински молеше за мир.

М. Паризоски

Мили сестри и браќа !

Ве известуваме дека нашиот стален свештеник, отец Кирко Велински пристигна во Загреб и веќе работи во канцеларијата на нашата црковна општина, Масарикова ул. 16/1, **СЕКОЈ РАБОТЕН ДЕН** од 10.00 до 14.00 саатот.

Секој што има било каква потреба за задоволување на потреби од верски или духовен карактер како што се: крштевање, венчавање, посветување на стан, или куќа, или стопански простории, молитва за здравје на болен, мала или голема молитва на родилките, крстење на вода, кревање на леб, помен на преминатите или недај боже погреб на блиски или на било која друга потреба слободно нека се јави на свештеникот на тел / факс 48 13 198 во наведеното време од 10.00 до 14.00 часот.

Посебно им се обраќаме и ги молиме венчаните во нашата црковна општина и родителите на крстените дечиња во нашата црковна општина да му се јават на свештеникот во наведеното работно време по телефон или да дојдат во канцеларијата во Масарикова ул. 16/1, заради средување на административните прашања.

Со почит

Отец Кирко Велински с.р.

Претс. Трајан Стефановски с.р.

ДУХОВЕН И КУЛТУРЕН ЦЕНТАР НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА - ЗАГРЕБ

Македонците кои живеат во Хрватска своите духовни потреби во минатото ги задоволуваа во верските храмови од другите конфесии. Со осамосталувањето на Република Хрватска и со предзнакот на Македонците како национално малцинство, со православна верска припадност, можни се слободи пак да се втемелат заедници и црковни општини и да верниците повторно се вратат на верските традиции.

Првата Литургија на мајчин македонски јазик, за Денот на Светите браќа Кирил и Методиј одржана е пред десет години на 24 мај 1993 год. во црквата "Свети Кирил и Методиј" на Горњи град на која чунодејствуваше отецот проф. д-р Александар Мустеников.

Не мина ни една година и на 8-ми декември 1993 год. одржано е Оснивачкото Собрание на Македонската православна црковна општина "Света Злата Мегленска" во Загреб.

Благодарейќи на благопочинатиот Загребски надбискуп кардинал Фрањо Кухариќ Македонците своите верски и национални традиции ги негуваат во црквата "Свети Рок".

Иницијатива за градба на Македонски духовен, просветен и културен центар потекна од Првата коконска визитација во Хрватска од страна на митрополитот Горазд, архиепископ на Македонската православна црква за Европа, за време на Велигденските празници, во април 1997 год.

Претседателот на државното поверенство за односи со верските заедници на Владата на Република Хрватска д-р Јуре Радиќ даде ветувања за потпора на оваа иницијатива за изградба на македонски верски центар во главниот град на Хрватска.

Македонската православна црковна општина на 1-ви јули 1997 година за прв пат поднесе службен допис до Градското поглаварство на Град Загреб за доделба на локација за изградба на духовен, просветен и културен центар на Македонците кои живеат и

работат во Загреб, а кој ќе има поливалентни содржини.

Градскиот уред за просторно уредување, Одделот за просторно уредување и заштита на човековата околина по предметот на Македонскиот културни центар на 10-ти декември 1997 година ја извести МПЦО за следново:

- Генералниот урбанистички план на Град Загреб предвидува локација во зоната наменета за изградба на објекти, за јавни намени,

- Регулацијскиот план на општина Трње тој простор го резервира за јавна намена во функција на Град Загреб и Република Хрватска,

- предлог за формирање на парцела за изградба со величина од 3150 м².

- Елаборат-стручна подлога за издавање на локациска дозвола за изградба на духовниот и културниот центар изработија водител проектант Трајан Стефановски, дипл. инж. арх. и проектант Иван Чизмек, дипл. инж. арх. од името на бирото А & Т -Инжињеринг, д.о.о. и со името на инвеститорот Македонската православна црковна општина "Света Злата Мегленска".

Идејното решение содржи:

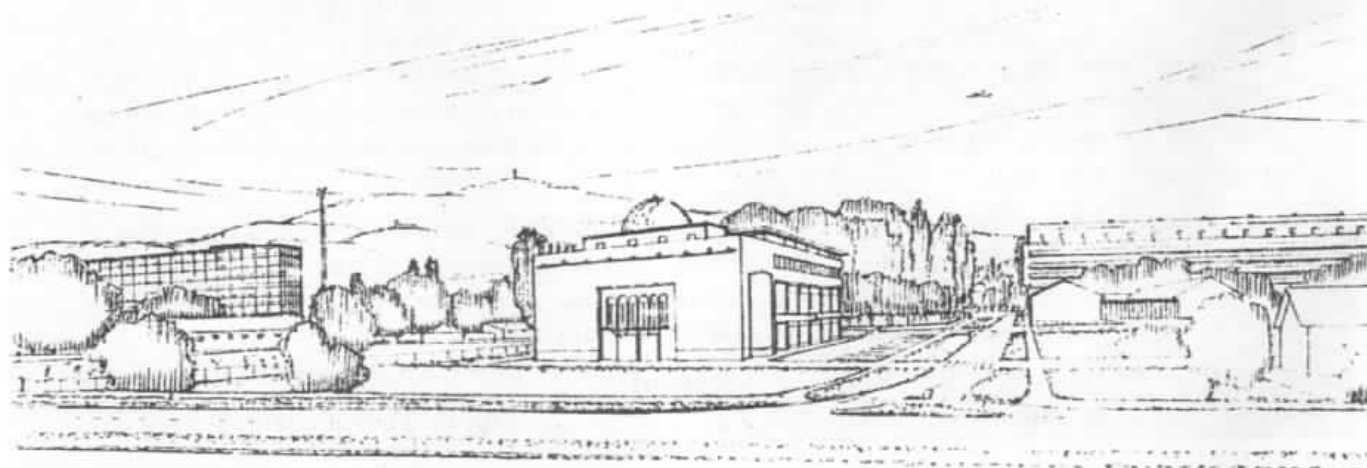
- Предлогот на локацијата ја изработи Градскиот завод за планирање на развојот на Градот и заштита на околината како локација за изградба на македонскиот духовен центар.

- Инвеститор е Македонската православна црковна општина "Света Злата Мегленска".

- Претставник на инвеститорот и проектната задача, Трајан Стефановски, дипл. инж. арх.

Намена:

Градење на Духовниот и културен центар на Македонците во Хрватска како промоција на интереситете на двата народа за поттикнување на стопанската и културната соработка во средбите и врските меѓу христијанските заедници на коешто е заеднички Евангелието, како вредност за долго

Град покрај авенија.

Главната градска авенија исток-запад е потенцијал за нов јавен простор за град покрај пат. Локалната ситуација длабоко е вкоренета во просторот на градот: црква, стадион, детска градинка, ресторан и др. и е во стална промена. Оваа урбана ситуација ствара нов јавен простор со паркови и плоштати со ниски градски содржини, измеѓу кое е и Духовниот центар на Македонците во Република Хрватска.

Намена и величина на зградата:

- духовни простор со 150 седишта	400 м ²
- сала со национален ресторан и кафана со 200 седишта ..	750 м ²
- деловно-продајни содржини (базар со локали)	450 м ²
- канцеларии, станови, атељен (20 единки)	1300 м ²
Вкупно:	2900 м ²

На радост за сите Македонци во Хрватска, а посебно во Загреб каде се најмногубројни, **Градскиот уред за просторно уредување, градење, стамбени и комунални работи и сообраќај**, по Законот за просторно уредување, издаде решение за **локациска дозвола** од 19 февруари 2002 год.

Градежната честица за изградба на духовниот и културен центар се наоѓа на атрактивна локација во општина Трње, населба Круге, покрај Славонската авенија по величина од 3150 м².

Во таа локациска дозвола утврдени се просторните можности за изградба на објект со намена за Духовен и културен центар на Македонците во Хрватска, со пратечки содржини. Вкупната површина на објектот е 2900 м² (без подрумската етажа во која се гаражи). Висината на објектот е 14 м од заравнатниот терен.

Објектот е слободностоечки, сместен во оската север-југ, со максимални габарити од 42,5 и 24,0 м., во се према ситуацијата нацртана во катастарскиот план.

Према пресметката а во хармонија со Генералниот урбанистички план на Град Загреб, утврдени се потреби од 78 гаражно паркиралишни места на честицата на објектот.

Суте податоци значајни се за остварување за предметното барање во просторот со содржина во Елаборатот-стручна подлога за издавање на локациска дозвола, ознака октомври 2000-Н, изработен е од "А & Т-Инжињеринг", д.о.о. – Загреб.

Сега во постапка е решавање на имовинското-правните односи со Град Загреб.

Во тек е изработка на Главниот проект, за добивање на градежна дозвола, кој треба да биде готов до февруари 2004 година.

Со правомошноста на градежна дозвола се почнува со реализација на објектот.

За овој проект, се разбира, потребни се големи финансиски сретства. Потребна е финансиска помош од повеќе страни.ж

За време на посетата на Република Хрватска, во јули оваа година, претседателот на Република Македонија Борис Трајковски е запознат со овој проект и врачена му е комплетна документација.

Се очекува помош од Владата на Република Македонија, од Македонската православна црква, Агенцијата за иселеништво на Република Македонија и други организации и поединци од Македонија и Хрватска.

МПЦО се заблагодарува на сите оние поединци и организации кои до сега имаат уплатено финансиска помош.

Со голема радост се очекува денот кога ќе се вгради првиот камен во темелите на оваа светиште кој ќе има уште поголемо значење и духовно задоволство на генерациите коишто доаѓаат во иднина.

М. Паризоски

FILATELIČKA IZLOŽBA POŠTANSKIH MARAKA REPUBLIKE MAKEDONIJE

USPJEŠNA SURADNJA

U organizaciji Hrvatske matice iseljenika u Splitu, te zajedničkom akcijom filatelističkih društava "Kartofil" iz Skopja i "Splita" Split, u predvorju Glavne Pošte u Splitu, 12. rujna postavljena je prigodna izložba poštanskih maraka i maksimum karata Republike Makedonije, u izdanju Makedonske pošte od 1992. do 1999. godine. Riječ je o 96 listova-serija koje predstavljaju povijest i kulturu Makedonije, te povijesne ličnosti i sve ono što je tih godina objavljeno i prikazano na poštanskim maraka. Izložbu je otvorio Stojan Koševaliski, predsjednik FD "Kartofil" Skopje, Splitska izložba, je uzvratni posjet makedonskih filatelista Hrvatskoj, odnosno gradu Splitu. U srpnju ove godine, FK "Split" je gostovao u Makedoniji. U Splitu je dogovorena suradnja, tako što će jednom godišnje razmjenjivati izložbe Split i Skopje. Dogovoreno je, da u povodu 25. obljetnice upisa gradova Ohrida, Kotor, Dubrovnika, Plitvičkih jezera i Splita u povijesnu baštinu UNESCO-a iduće godine u tim gradovima

zajednički sudjeluju izložbom i prigodnim publikacijama i time obilježe taj značajni događaj.

I. Luetić

Доц. д-р. сц. *Августина Гулеска Хајдик*

ПРЕНЕСУВАЊЕ НА ДЕЛ ОД ЗБОРОТ ВО ДРУГ РЕД

а) кога во еден збор идат едноподруго согласката и самогласката свршува на самогласката:

во-де-ни-ца; Ме-то-ди-ја; пи_шу-ва-ње

б) ако меѓу две самогласки се најде една согласка, таа им припаѓа на втората самогласка и секој пат се пренесува со неа во новиот ред:

о-па-ку; о-де-ње; а-ци-ја

в) кога ќе се најдат во средината на зборот две самогласки една до друго, тие се разделуваат:

пе-ење; сто-ење; ви-улица

Ако се на крајот на зборот тогаш не се разделуваат:

оти-доа; гле-даа; ка-пеа

г) ако се најдат во средината на зборот две согласки, тие се разделуваат. На ист начин се постапува ако се согласките еднакви:

бум-бар; браш-но; вик-не; свез-да; пла-тно; стап-не; пет-тиот; осум-мина

д) се препорачува целиот суфикс да се пренесе во следниот ред:

брат-ство; студент-ски; гимнази-ски

И во вакви случаи може да се применат горните правила:

друш-тво и дру-штво;

грч-ки и гр-чки;

човеч-ки и чове-чки

ѓ) сложените зборови се делат прво на своите составни делови, а после секој од тие делови според правилата: (се-ве-ро (за-пад) (чис-то (кр-вен)

северо-запад; чисто-крвен;

е) Префиксираните зборови прво се делат на составните делови, а потоа секој дел според правилата:

ис-терам; над-давање; без-друго; без-делник; прет-седател

ж) ако пак согласката од префиксот се променува и се загубила или префиксот не го чувствуваме како засебен дел, тогаш делови од зборот се пренесуваат во друг дел според правилата:

ра-ширу-вам; раз-ум; ог-ламник; одам-на; пој-дам

Се дели:

бе-смртен,

бе-срамник,

бе-звучен

(Од "Правописот на македонскиот литературен јазик", Скопје)

ДЕДО МРАЗ ВО ПУЛА

Приредбата беше во полн ек и рециталот на "Свездичките" течеше без грешка, така не забележаа, или можеби знаеа и така бае договорени, дека еден меѓу нив толку пораснал, што се здобил со привилегија, да со мустаќи и бела брада ги рече волшебните зборови: "Хо Хо Хо!" толку млади на децата. Ги имаше над 80 од сите возрасти, од оние во рацете на родителите, па се до "Дедото Мраз" и поголеми од него. Со оглед на виденото, демографската слика да МКД "Кочо Рацин" во Пула воопшто не загрижува, само нека ни се живи, здрави и весели.

Само една од вистините за Дедото Мраз ќе ја речеме: Многу е праведен и дарежлив, така сите деца, што беа и оние што поради нешто оганче, грлото, па дури и сипаниците, имаа осигурано преубави пакетчиња, полни со шеќерчиња, благи, играчки и други работи, што се нашле.

Дедо Мраз во Пула

РЕЦИТАЛОТ НА ПУЛСКИТЕ "СВЕЗДИЧКИ"

Под стручното водство на д-р Тања Проданова пулските "Свездички" подготвија убав рецитал, кој всушност е колаж од изборот на соодветните песни и стихотворби од македонската, детска поезија. Освен овој избор, членовите на младиот ансамбл од МКД "Кочо Рацин", одеше и подалеку, па се јавиа и некои нови авторски остварувања на мајчиниот јазик. Тие беа презентирани, но младите автори за сега ги сметаат само како елаборати, за одреденото натамошно творештво. За секој случај го привлекоа вниманието на нас возрасните. На сликата се: Кристијан Гулија, Игор Свеќаровски, Александра Проданова, малечката Гурѓица, Гианини Водник, Матеа и Никола Проданов. Рециталот беше организиран, по повод Денот на детската радост и доаѓањето на Дедо Мраз. р.д.

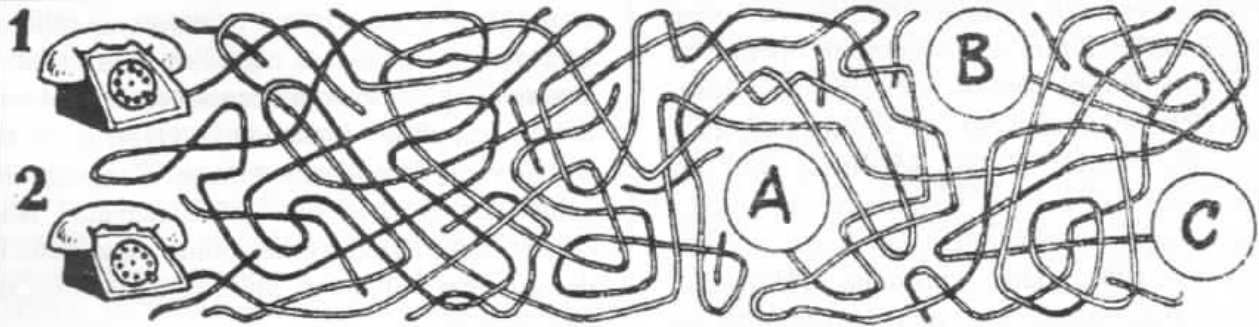
Рециталот на "Свездичките"

Поречките тројки

Дедо Мраз во Риска

ТЕЛЕФОНИ

Со кои букви се сврзани овие два телефона?

U SPLITU ODRŽAN KOMEMORATIVNI SKUP U POVODU SMRTI ADMIRALA DRAGOLJUB BOCINOVA

U povodu iznenadne smrti velikog čovjeka, admirala, ministra obrane Republike Makedonije, utemeljitelja makedonske države, a danasve zaslužnog prijatelja Republike Hrvatske Dragoljuba Bocinova, održan je 20. listopada 2003. godine u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Splitu komemorativni skup radi davanja spomena i posmrtnog priznanja za sve dobro što je učinio za grad i građane Splita, posebno za vrijeme oružane agresije JNA i srpskih pobunjenika na Hrvatsku, kao i za vrijeme uspostave neovisne i samostalne države Republike Hrvatske. Na komemoraciji, koja je održana u organizaciji MKD "Makedonija"-Split i Makedonske pravoslavne crkvene općine "Sveti Naum Ohridski" - Split, o životu i djelu admirala Bocinova, po nacionalnosti Makedonac, ali duboko vezan za Hrvatsku govorili su njegovi neposredni suradnici i prijatelji: general Luka Džanko, Admiral Moreti Frifrih, prof. dr. Onesin Cvitan, dr. Antun Žanetić, ing. Vladimir Apostolski, te Vladimir Markovski i Todor Damjanov.

- Bocinov nije živio samo vojničkim životom - istaknutio je, bio je član mnogih športskih i inih udruuga. U nekim klubovima u Trogiru i Korčuli uzimao je aktivno učešće ("Val"). Ali iznad svega volio je Jadransku obalu, Dalmaciju, grad Split. Sa 17. godina došao je krajem rujna 1950. iz Makedonije u Divulje, u Vojno-pomorsko učilište. Pola stoljeća se družio s morem. U 21. godini postaje zapovjednik TS. Zatim se redaju brojne operativne dužnosti sve do zapovjednika VPS Šibenika i Boke, a zatim i Ratne flote. Završio je sve vojno pomorske škole, uključujući i Ratnu. Međutim, admiral Bocinov, kako se čulo na komemoraciji - nije se zanosio slijepim izvršavanjem naređenja. Došli su poznati dani 1991. godine. - presudni za Hrvatsku, ali i za Split. Odbio je u najtežim danima za Hrvatsku i Splita da izvrši naredbu Generalštaba JNA da bombardira 24. strateška cilja u Splitu:

Komemorativni skup u Splitu

općina, MUP, Banovina, Radio- Split, muzej... Planove gađanja domišljato je sakrio kod artiljerijskog časnika. Svoju humanost ali odlučnost kada je bilo biti ili ne biti, kada se po cijenu života i zatvora suprotstavio naredbama vrhovne komande JNA da prema Splitu i Hrvatskoj, koju je uistinu smatrao svojom upotrijebi silu i oružje - ovaj filantrop je zbog toga degradiran, zatvoren i mučen u beogradskom zatvoru. Izdržao je sve to ponosno, jer je prije svega u hrvatskoj samostalnosti vidio i ostvarenje davnog sna makedonskog naroda. Nakon što je proveo 18 mjeseci u zatvoru, na zalaganje i prijedlog Kire Gligorova i ministra pravde Vlade Kambovskog, admiral Bocinov je postavljen za načelnika GŠ. Armije Republike Makedonije. Tu armiju je reorganizirao i pripremio s ciljem da odgovori zadacima, u najtežim danima obrane suvereniteta i očuvanja nezavisnosti tek stvorene države Republike Makedonije. Ovim je do kraja izvršio svoju domoljubnu dužnost. Zbog toga će mu i makedonski narod biti vječno zahvalan. Nakon odlaska u mirovinu, svake godine, za vrijeme ljeta dolazio je u Dalmaciju, Split, kojeg je volio, te na otok Korčulu...

Neka mu je vječna slava i u miru počivao.

I.L.

ЖИВКА ИВАНЕЦ

Изненадно, без поздрав, без песна која секогаш и беше на усните, на 27-ми септември 2003 година не остави нашата Живка Вукова Иванец. Нејзиното срце стивна мирно а

со песните отиде во вечниот живот.

Родена пред 64 години во Радовиш. Ја запознавам како ученичка на средното музичко училиште во Скопје, во интернатот, другаруваме со нотите сол-ми-ла-сол, до-сол-ла, ученици од сите градови на Македонија. Завршуваме средно училиште и секој тргнува по својата животна патека.

Музиката ѝ е животниот позив, вонредно завршува и Педагошка академија. Започнува нејзината музичко-педагошка работа со младите генерации прво во гимназијата "Коста Сусинов" во Радовиш, а потоа во основното училиште "Наум Наумовски-Борче" во Скопје. Ги води своите ученици низ музичките скали, а со виолински клучеви им ги отвара вратите на новите хоризонти низ мелодиските партитури. А за себе, за свое задоволство се шета низ лавиринтите на познатиот скопски хор "Кочо Рацин" и го носи епитетот на првиот алт. Со песна патува низ тогашна Југославија и Европа.

Летувањето на убавото Дојранско езеро во 1977 година ќе биде прекретница во нејзиниот живот. Го запознава загребчанецот Вјекослав Иванец и тргнува на пат да ги запознае и кајкавските попевки. Ја остава Македонија, али истовремено ја носи во своите преградки. Со македонскиот мелос ќе ги запознава своите хрватски пријатели.

Во загребското основно училиште "Божидар Аџија" од своите ученици ги запознава убавите хрватски песни, распеаните далматински и весели славонски, водејќи го школскиот хор. За својата работа се здобива со многу признанија и награди и зачекорува по патеката на пензионерските денови.

Тука се годините во почетокот на деведесетите. На Черномерец, во близината на нејзиниот стан сместени се во касарна истераните Вуковарци. Еден брачен пар, во

третата животна доб, сами без никого, најдуваа искра на доброто. Тоа е Живка "добра вила", која се грижи за нивното здравје, им пружа утеха, поморанца или колач за Божик.

Животот е песна недопеана. Живка се наоѓа во нова средина каде се слуша лирскиот допир на мајчиниот јазик. Тоа е Заедницата на Македонците во Република Хрватска и Хрватското-македонско друштво на пријателите во Загреб.

Охридските езерски бранови, Билјанините извори, водената патека на Вардар и преградките на Шар Планина сега се поблиску. Група Македонки завеслаа кајче по Охридското езеро. Тоа се "Езерките" а Живка е нивниот музички раководител. Загреб и други градови ги запознаваат "Езерките" на сценските и музичките приредби и преку хрватското радио и телевизија.

А МКД "Крсте Мисирков" формира пејачка група. Тука е Живка со нејзините пријателки Македонки и Хрватки. Тоа е "Распеана Македонија". "Пеам да те натпеам" тоа е нивната мисла, нивниот збор поминувајќи низ мелодиите на староградските народни песни.

Во 1993 година во Загреб се формира Македонската православна црковна општина "Св. Злата Мегленска". Живка се активира и како членка на Управниот одбор помага во дејноста меѓу верниците. Со членките на пејачката група учествува во литургиите што се одржуваат по повод христијанските празници.

Нова средба, сеќавање на младоста, на интернатот во Скопје. Ја познавам Живка. Поминаа скоро четириесет години. Сега сме во "интернатот" на Заедницата на Македонците, соработуваме, припремаме настапи на нејзиниот хор. А во некои мирни моменти ги споменуваме учениците. Каде ги однесол животниот пат?

Останаа нотите и текстовите на песните. Живка ја остави Македонија. Го остави и Вјеко. Мирогој е нејзиното вечно почивалиште. Само ветерот ќе и шуми тивки акорди. Ја испративме Живка, по некоја солза капна од очите.

Другарките ѝ ги исполнија над гробот песните "Ленка Пингова" и "Со маки сум се родила". Неколку рози паднаа за поздрав.

Нека и е вечна слава и хвала.

М. Паризоски

БОЖИКНО ДРВО

6 јајца
100 гр. шеќер
кора од 1 лимун или портокал
50 гр. ореви
50 гр. брашно

Фил:

3 јајца
120 гр. шеќер
3 штангли чоколадо за готвење
150 гр. путер

6 жолчки се матат со 100 гр. шеќер, кората од лимун или портокал, 50 гр. ореви и 50 гр. брашно. На крајот внимателно се додава снегот од 6 брлки.

Се пече на 170°C околу 20 минути. Додека е врело се замотува во мокра крпа.

На пареа се матат 3 јајца со 120 гр. шеќер и 3 штангли чоколадо, додека се згусне.

Кога ќе се излади се додава 150 гр. убаво иматен путер.

Ролатот се фидува и внатре и од надвор. Со вилушка се прават линии ролатот да личи на дрво. На крај се посипува со кокос.

Заедницата на Македонците во Република Хрватска им се зблагодарува на донаторите **A&T - INŽENJERING d.o.o.**, poduzeće za projektiranje, građevinarstvo, vanjsku i unutarnju trgovinu, te zastupanje inozemnih tvrtki **TRAJAN STEFANOVSKI**, dipl. ing. arh. i na **“AGRO PLOD” d.d.** Zagreb

ДРАГИ ЧИТАТЕЛИ!

Ве молиме за соработка со ваши мислења, ставови и погледи.

Вашите написи, коментари, огласи, реклами, соопштенија и друго треба да пристигнат на Редакцијата за да бидат објавени во наредниот број.

ЗАБЕЛЕШКА: коментарите објавени на страниците на ова списание со потписи на авторите се мислења на истите и не секогаш тие го одразуваат мислењето на Редакцијата. Редакцијата е одговорна само за текстовите без потпис. Материјалите испратени на адреса на ова списание стануваат негова сопственост, освен ако за тоа претходно е постигната поннаква согласност.

**GLASILO ZAJEDNICE MAKEDONACA
U REPUBLICI HRVATSKOJ
СПИСАНИЕ НА ЗАЕДНИЦАТА
НА МАКЕДОНЦИТЕ
ВО РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА**

Главен уредник:
БЛАГОЈА ЈОВАНОВСКИ

Редакција:
Марко Паризоски (Загреб),
Владо Настески (Риека),
Ивица Луетиќ (Сплит),
Слободан Кузевски (Осијек),
Ратко Димовски (Пула),
Августина Гулеска - Хајдиќ (Задар).
Компјутерска обработка: Љупчо Таневски
Лектура: Августина Гулеска - Хајдиќ
Ova glasilo tiska se uz materijalnu potporu
Ureda za nacionalne manjine Vlade Republike
Hrvatske.

Nakladnik: Zajednica Makedonaca u Republici
Hrvatskoj, Zagreb, Masarykova 16/1,
tel./fax: 01/4872-655

За издавачот: **ИЛИЈА ХРИСТОДУЛОВ**
Tisak: Gradska tiskara Osijek d.d.

Temeljom odredaba čl. 58 stav 3 Zakona o javnom
informiranju RH (N.N. br. 22/1992. g.) novine su
prijavljene i registrirane pod br. 421 u Ministarstvu
kulture i prosvjete - Sektor informiranja - 14.7.1993. g.

Prema mišljenju Ministarstva kulture i prosvjete Republike
Hrvatske broj 532-03-1/7-94-01 od 10. svibnja 1994. g. ova
tiskovina oslobođena je plaćanja poreza na promet.

10 ГОДИНИ НА МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Првиот редакциски одбор

Сотир Спасевски со ќерката Донка

ЧЕСТИТКИ ЗА ЈИБИЛЕЈОТ

ČESTITKE ZA JUBILEJ

Почитуван господине Јовановски,

Дозволете ми од свое лично име и граѓаните на општината Струга, со особена чест и задоволство Ви го честитам јубилејот и прославата по повод 10 годишнината од издавањето на списанието "Македонски глас" што излегува во Осиек, како Гласило на Заедницата на Македонците во Република Хрватска.

Списанието "Македонски глас", во текот на овие изминати десет години за нас постана вистинско четиво и мост кое што најубаво знаеше да ги обедини и зближи духовните и творечките дострели меѓу граѓаните и творците на македонскиот и хрватскиот народ. Вие, негувајќи ја македонската традиционална култура, јазик и уметност, преку Вашето Македонско културно друштво "Браќа Миладиновци" и Вашите почитувани активни членови, постанавте столб, стожер и гвигател на основните фундаментални зрна и бисери на националното писмо, останувајќи доследен и верен на патот и убавината што во 19-иот век ја трасираа и негуваа великите дејци: Јосип Јурај Штросмаер и браќата Димитрија и Константин Миладиновци од Струга. Сето тоа е висок дострел и континуитет за негување на братството и културите меѓу Република Македонија и Република Хрватска. Со почит, ваш

Ромео Дербан
Градоначалник на општината Струга

Почитуван господине Јовановски,

Дозволете ми од свое лично име и Меѓународниот поетски фестивал "Струшки вечери на поезијата" - Струга, Република Македонија, со особена чест и задоволство Ви ја честитае ДЕСЕТГОДИШНИНАТА од излегувањето на колоревнијата, списанието МАКЕДОНСКИ ГЛАС.

Вие со Вашиот висок интелект, знаење и умевање, континуирано успеавте да го извиштите и вивнете високиот Божји творечки факел и преку традиционалната знајна култура и јазик ги зближивте и воздигнавте тие срца, дарби и потковици што одамнина ги гаи, негува и продолжува хрватскиот и македонскиот народ. Бреговините на Црн Дрим и реката Драва, Ве молиме да ги чувствувате во Вашите пазуви како и Ваши и наши, како дарби и Божји убавини. Имињата на господата од 19 век Јосип Јурај Штросмаер и Браќата Миладиновци, со посебен восхит и чест, ние помладите поколенија ги негуваме и ќе ги негуваме како истраен восхит и оган, кој вечно ќе го осветлува Големото небо, културата, јазик и уметност, помеѓу братскиот македонски и хрватски народ.

До сите Ваши членови на МКД "Браќа Миладиновци" и редакцијата им ги упатите нашите искрени честитки по повод 10-годишнината на "Македонски глас".

Со почит, ваш

м-р Разме Кумбароски, писател
и секретар на Струшките вечери на поезијата

